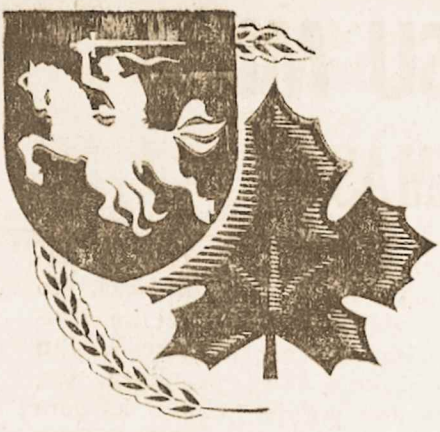

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 8 (254) KAINA 10 ct.

MONTREAL, VASARIS-FEBRUARY 21 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

SAVAITINĖ POLITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Malonu konstatuoti, kad šių metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę praejo dar didesniu viso laisvojo pasaulio dėmesiu, negu bet kada praeityje. Atrodo, kad Lietuvos nelaimė duoda tą gera, kad visa žmonija susidomi laisvės principų brangumu ir geriau pradeda pažinti mažas tautas ir jų valstybes.

Vienas žymiausių įvykių šioje srityje, tai tas, kad

JAV PREZIDENTAS PRIĖMĖ LIETUVIŲ DELEGACIJĄ,

kuri jam įteikė pareiškimus, o prezidentas pakartojo Amerikos nusistatymą, kad Lietuva yra tikrai okupuota ir kad jai turi būti grąžinta laisvė ir ne priklausomybė. Šia prasme pasisakė daugelis Amerikos senatorių ir kitų politikos veikėjų. Ir Amerikos Balso garsais sklido per visą pasaulį žinios apie Lietuvą, jos dabartinę nelaimę ir reikalavimas, kad okupantas imperialistas iš Lietuvos pasitrauktų.

AMERIKOS BALSAS

perdavė kalbas VLIKo pirminko kun. M. Krupavičiaus, Lietuvos atstovo JAV P. Žadeikio ir labai krikščioniškai patriotišką kalbą, vasario 16 akto signataro prel. Šaulio iš Šveicarijos. Be ko kita, kun. Saulys kreipėsi į vadovaujančių lietuvių sąžinę, kad ji jiems pasakytų, ar kartais jie nesiekia „partinės stotelės“, kuri savaime gali būti ir labai gera, bet šiuo metu ne į ją turi vesti keliai.

TRYŠ ŽVEJAI IŠ UŽ UŽDANGOS,

Juozas Grišmanauskas, Lionginas Kubickas ir Edmundas Paulauskas, atvykusieji į JAV, tautos šventės išvakarėse, padidino šios išpūdingumą Amerikos visuomenėje. Jie New Yorke buvo iškilmingai sutikti organizacijų ir iškilmingai pasveikinti. Jie dalyvavo šventės minėjime įvairiose JAV lietuvių kolonijose. Jų žodis buvo girdimas ir per Amerikos Balso radiją.

TARPTAUTINĖJE POLITIKOJE

praėjusi savaitė taip pat bus reikšminga. Londone pasidėjus JAV, DB ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai drauge su Vakarines Vokietijos pirmininku Adenaueriu, susitarė dėl didžiųjų problemų ir dėl Vokietijos ateities.

VOKIETIJA PASIŽADĖJO DALYVAUTI EUROPOS GYNIME.

Be abejo ji už tai gauna kompensacijų, kurių dydį tuo tarpu sunku nustatyti. Tikslai yra aiški, kad „dėl gražių vakariečių akių“ Vokietija nekariaus. Šis reikalas ir mums yra įdomus ir svarbus, nes jis be abejo atsiduria ir į Lietuvos sienas. Kad nespėliotume, teks dar palaukti tikresnių žinių.

Vasario 20 d. Lisabonoje sušaukta Šiaurės Atlanto Pakto dalyvių konferencija, kurioje pirmą kartą

DALYVAUJA GRAIKIJOS IR TURKIJOS ATSTOVAI

Vokietijos įjungimas į Atlanto pakta dar atidėtas tolimam laikui.

Korejoje kovos tebevyksta. Derybos dėl paliaubų labai mažai stumiamos pirmyn. Susitarimai tikrai dėl belaisvių grąžinimo, jeigu bus sudarytos paliaubos. Bendrai gi, derybos prof. tėv. Venckus, S. J.

Montrealio lietuvių šeštadieninė mokykla — mokiniai su vadovybe. Mokyklos vadovybė sėdi viduryje iš dešinės: mokyklos vedėjas p. Augustinas Ališauskas, mokytoja p. Juknevičienė, mokyklos globėjas kun. dr. J. Kubilius, mokytoja p. Lukoševičienė ir kapelionas kun. dr. Pečkys.

VISIEMS KLT SKYRIAMS

nesiseka. Maskva tebetrukdo. Paskutinis jos triukas, yra reikalavimas, kad į paliaubų vykdymo kontrolę būtų įsileisti Rusijos atstovai...

IDOMUS REIŠKINYS

Korejoje pasirodė, kad raudonųjų užguary išsivystė partizaninis veikimas, kuris yra tiek stiprus, kad net pas partizanų lankėsi vieno JAV laikraščio korespondentas.

EGIPTE JAU NURIMO

komunistų kurstomieji nacionalistai. Egiptas su Anglija susitaria ir pasiliks Sueco saugotoju. Irane prieš pirmininko pavaduotoją buvo atentatas. Lybija išsirinko parlamentą.

ATOMINĖ SENSACIJA

sukėlė Anglijos paskelbimas apie naują, tobulesnę už amerikiečių, atominę bombą, kuri vežama išbandyti į Australijos dykumas.

KANADA

kyla finansiniai, nes jos doleris prašoksta jau ir JAV dolerį. Kanada gauna didelių lėšų užsakymus — Amerikai ir Europai.

MONTREALIS

DAUG ATSAKYMŲ IŠ JTO
Montrealio lietuviai ir jų organizacijos į pasiūstus JTO pilnačiai raštus pagal VLIKo patarimą yra susilaukę daugybę atsakymų, kuriuose sakoma, kad Lietuvos okupacija yra smurto padarinys ir bus pašalinta.

IŠTOJO KARIUOMENĖN

Įvytautas Jukonis, pirmasis lietuvis D. P. Kanados kariuomenėje. Dabar stovyklauja prie London, Ont. Jis lankėsi vasario 16 d. minėjime Montrealyje, lankydamas savo tėvus. (jp).

NAUJAI STATOMAME LĖKTUVŲ FABRIKE

Longueuil priimami pareiškimai gauti darbu, kasdien ir šeštadieniais prieš pietus. (jp).

INŽ. A. PAŠKEVIČIUS

tarnybos reikalais lankėsi Montrealy ir ta proga aplankė „N. Lietuvą“ bei apžiūrėjo jos namą.

REKOLEKCIJOS AV BAŽNYČIOJE

siemet bus antrąją gavėnios savaitę. Rekolekcijas — misijas ves Vašingtono universiteto

Primenama visiems Kanadiams KLB-LOKui šiuo adresu: Lietuvos Tarybos skyrius: KLB-LOKui, 3994 Rosemount Blvd., Montreal, P. Q. paskutinė data, kada reikia siųsti Krašto Tarybos rinkimų kandidatų sąrašus. Vėliau įteikti sąrašai negalios. Todėl Kanados Lietuvių Tarybos skyriui ne vėliau kaip kovo 1 dieną prašomi įteikti paruoštus kandidatų sąrašus.

Reikia statyti kandidatų: Ontario apygardoje — 28, Quebeco apygardoje — 7, Winnipeg-Manitoba — 2, Vakarų apygardoje — 3.

Kandidatų sąrašas turi būti pasirašytas ne mažiau kaip 30 suaugusių asmenų.

Kandidatų sąrašas reikia

KLCT Sp. ir inf. Sk.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

Iš kolchozinės padangės. Jurbarkas. Pirmūno kolchozo pirm. Bagdanskis Gelnaičio šeimai kasdien moka po 2,5 kg grūdų, daug kitų sėklų ir po 1 r. pinigais. Pieningiausia kolchozo melžėja — Morka Kriščiūnienė. Kolchozo centre pastatė medinę būdą ir užrašė: Mėsinė.

Jurbarkas. Stalino kolchozo pirm. Teof. Vitkus be grūdų kolchozininkams duos ir cukraus.

Kaišiadorys. Tėvynės kolch. supylė 98 proc. daigumo sėklas pavasario sėjai.

Radvyliškis. K. Požėlos kolchoze įrengė 500 vietų salę, stato antrą plytoms džiovyklą, nori statyti ir plytinę, bet trūksta plytų.

Rokiškis. Socializmo Kelio kolchozo kalviai Žalkauskas ir Kostanauskas įpareigoti iki vasario 23 d. suremontuoti roges. Tuodu kalvius pralėnė Seduvos r. Vieniybės kolch. kalviai Baumanas ir Grigaliūnas, seniai atlikę pavazų lopymą.

Vilnius. Auroros, Mičiūrinio, Novojos Žizn ir Vosmovo Marta kolchozai gavo elektros energiją. (Kaip žinoma, Vilniaus apylinkės ištisai kolonizuotos rusais ir mongolais; lenkams ruošiantis reparitruoti į Lenkiją ištisi driskiųjų pulkai plūdo iš Rusijos gilumos ir lindo į sodybas. Vietiniai lietuviai iš kaimų išbėgiojo.)

Švenčionėliai. Viso rajono kolchozai praktikuoja garsinį Gogolio „Mirgorodo“ skaitymą, kuris įgauna masių psicho-

zės formas. Apsisaukojimui nuo užsikrėtimo mok. seminarijos suvaidino Gogolio „Revizorius“.

Mariampolė. Vyt. Montvilos, S. Neries, Šešupės ir Černiakovskio kolchozų jaunimas metė visus darbus ir leidžia dienas prie šaškių ir šachmatų. Du Griniai (V. Montvilos) nu gali visus. Jie vyks į kolchozinių ir šaškininkų turnyrą.

Zarasai. Kolchozų sportinių organizacijų vadovas Merkšaitis nepaprastai patenkintas P. Cvirkos kolch. slidininku J. Juškėnu ir Kutusovo kolch. slidin. Sventickiu. Geriausias zarasiškis Čipailov.

Kazlų - Rūda. Aušros kolch. pirm. Matulaitis radijo korespondentui patikino, kad jo kolchozas pernai visus ūkio darbus atliko. Į kitus kolchozus korespondentas nesilankė, — reikia tik į Matulaičio pareikimą atsižvelgti ir paaiškinti, kad yra ne visus ūkio darbus atlikusių kolchozų.

Šiauliai. Kalinino kolchozas pradėjo ruošti pavasario sėjai. Remonto brigadyriai Balcūnas ir Navikas prižiūri plūgų taisyimą. Įsteigtas visuomeninis fondas, kurio pinigais samdys Raudėnų MTS ūkio mašiną, paruoš pirmos rūšies ariena, augins aukštos kultūros derlių. Čia galima pridurti, kad tam pačiam Šiaulių apskrity stebėję kolch. gyvenimą pasakoja apie kombainais nuskabomas varpas, pusę grūdų paliekant varpose, linaro-

vėmis nurautus linų plotus tenka perrauti rankomis. Už mašiną kolchozininkai verčiami mokėti iš savo kišenių, bet į prašymus leisti darbus naudotis mobilizacijos punkto arkalais neatsižvelgiama.

Studentai lietuviškos muzikos nemėgsta.

Per vasario 10 d. išpildytą pagal studentų pageidavimus koncertą, nė vienas iš apie 20 lietuvių studentų nepagėdavo lietuviškos muzikos: Dunajevskis, Novikovas ir vėl Dunajevskis. Žinoma, lietuviškos muzikos pagėdavusių pavarde galima rasti Radijo Komitete, bet lai jie patys ir dainuoja.

Studentai baigė atostogas.

Žiemos atostogas studentai nevenodai praleido. Pav., Dailės Instituto stud. Alg. Baltakis nudrožė į Maskvą, nudavė susikaupusį prie Lenino mouliziejau, užsuko į Stalinui dovanotą muziejų, nustebo, kad iš lietuvių prievarta išvežtos „Josifui“ dovanos dūli muziejų, skaitė eidamas namų aukštesnį ir, išpūdziams atbukus, grįžo į Vilnių. Gi Ped. Instituto 4 to kurso istor. skyriaus, stud. Jonas Tatarūnas išskubėjo į Šiaulius, į „gimtąjį“ R. Žvaidžės kolchozą. Motina sutinai ir apipila kolchozinėmis laimėmis. Sesuo Genė lanko vakarinius, bendro lav. kursus, antr. sesuo, Ona, platina kolchoze „pravdas“ ir laiškus. Kadangi jam reikėjo parsivežti pažymėjimą, kaip ir visiems studentams, tai jis jaunimui išdorožė du pranešimus ir paprašė politruką parašu pakvituoti pranešimus.

Vis naujos pavardės

Vilnius. Suvalkų gatvė, 7, pastatytas naujas namas. Jį galima ir šildyti. Kolchozinė turgavietė pastatyta autogaražas. Statant „didž. respublikos vidurinę“ (S. Neries vardo) mokyklą L. Giros ir Gardlo gatvių kampe iškilo Višnio, Ivanov, Polekova ir dar panašiom galūnėm eilė pavardžių. Mokykla turės ir pamatus. Rusų teatre bendradarbiauja Vyt. Bičiūnas.

Naujas rajonas.

Paleckas ir jo sekretorius Naujelsis pasirašė įsaką, kuriuo Šilalės miestelis pakeliamas į rajoną sąrašus. Prie Šiaulių esantis Kurtėnų vietovardis pakeistas N. Akmenė.

UŽSIPUOLIMAS BE PAGRINDO

„Tėviškės Žiburiai“, kaip ir tinka totalistams, mėgsta diktuoti, todėl ir Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje sumanė padiktuoti, ką kviesti į garbės prezidiumą ir ką kiti laikraščiai turi rašyti. Tuo tarpu TF Atstovybės susirinkimas, kuriam prof. J. Kaminskas padarė platų pranešimą, visi dalyvavę susirinkime gerai žino, buvo gražiai suorganizuotas ir pirminkės p. M. Arlauskaitės gražiai pravestas.

Apgailestina, kad „TŽ“ nesiliauja įsikišti priekabių ir drumsči lietuvių visuomenės nuotakų. Suprantama, kad savo partijinės reikališkai jiems arčiau prie kūno, bet vis dėlto reiktų skaitytis ir su padarumu. Drumsdami visuomenės nuotakas, „TŽ“ labai kenkia vieningam tautiečių sugyvenimui, bendrai kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir Tautos Fondui.

Gogolis sukūrė lietuvių literatūrą...

Rusų rašytojo N. Gogolio mirties šimtmečio proga visoje Lietuvoje ruošiamos jo raštų parodos. Mokslų akademijos lietuvių literatūros skyriaus direktorius Kostas Skryskas sositinės augstųjų mokyklų studentams paskaitoje įrodinėjo, kad Kudirkai, Vaižgantui ir Zemaitei nepaprastos įtakos turėjęs Gogolis. O P. Cvirka Frank Kruku be Gogolio nebūtų sugebėjęs demaskuoti amerikiečių imperializmo. Komjau nimo CK narys ir agitpropo vedėjas Aglinskas Kaune jauniems poetams mirgino pirštais poezijos tematikai panaudoti pramonę, jos kilimą, nes kitaip — pramonė pasmerktamirti. Vilniaus universitete įvykusioj metodiniais reikalais konferencijoj kalbėjo marksizmo leninizmo katedros vedėjas doc. Bičkov, doc. Karpov, doc. Misiūnas ir doc. Marcinkevičius.

Naujoms kūrinių parangoms pasirodžius

Stalininės premijos laureatas Guzauskas-Gudaitis Kalvio Ignoto teisybės subūrė visą lietuvių liaudį į kovą prieš išnaudotojus. T. Tilvytis savo naujai pasirodžiusioj poemoj UŽ Tėvynę klebono Taukelio asmeny vaizduoja liaudį išnaudojančią kat. dvasiškią, kaltiną ją rėmus Hitlerio okupaciją. Be šios, paskutiniui metu išleistos trys antireliginio turinio knygos. Varoma akcija už „tautinę bažnyčią“. Kiek iš patikimų šaltinių žinoma, už pagavimą atsiskirti nuo Romos, Kaune butuose nušauti 2 kunigai. Sąjūdžio vadas — tūlas Kardauskas.

Ištuokų pasitaiko nedaug, jų ypač maža kaimuose. Lietuvių šeimos ryšys tebėra stiprus, daugiausia skiriasi rusai. Paprastai ištuokas duoda vad. liaudies teismai. Jei kas turės vaikų, tai iš gaunamo atlyginimo žmonai išlaikyti atskaitys 50 proc., jei ir atsiskirti.

Jei mirti — tai garbingai.

Tinklą po tinklo iš Baltijos ir Kuršių marių plėšia žvejų artelės — Banga, Žuvėdra, Audra, Kirov ir Roza Luksenburg. Bet žuvys mirčiai pasirenka dažniausiai Preikulės Kirovo vardo artelės tinklus ir Šilutės R. Luksenburg vardo artelės bučius. Priekulės žvejys Liliškis ir Šilutės Raudutis „šimtais pūdų“ gauda dar neršusias 1953 m. žuvis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kirdelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto kiltė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

LIETUVA PRISIKELS

D-RO H. NAGIO KALBA, PASAKYTA VASARIO 16 MINĖJIME MONTREALY.

Metai po metų, susirenkame ir prisimename vasario šešioliktąją, Lietuvos antrojo prisikėlimo dieną. Ir jau aštuntąjį kartą svetur, palikę tikruosius namus, tikrąjį darbą, tikrąją žemę ir, prieš vargo dalį kovojančius, savo tikruosius brolius. Ir kas yra mūsų rūpestis prieš palikėjų, kas mūsų skausmas ir mūsų nedalia prieš pačios žemės sielvartą, kai įjinai vieną po kito pasima savo kritusius už ją, savo vaikus? Tenai, Lietuvoje, jos miškuose, te betešama nepaprastoji vasario šešioliktosios herojika, nes tenai yra aukojamas vieton popieriaus kraujas. Tenai terebera gyva Lietuva. Tenai, po garbingaisiais vasario šešioliktosios signatarų parašais, pati tauta diena po dienos pasirašo kraujo parašais Lietuvos respublikos prisikėlimo aktą.

Ir todėl tebūna šitas žodis trumpas. Tebūna ir jis parašas, nors akto paraštėje, kad mes matome kovojančios savo žemės vaikus, kad mes tikime kartu jais, kad mes nors tremty, bet laisvoje tremty gyvendami, laukiame tos pačios valandos — trečiojo Lietuvos prisikėlimo; kad ir mes kovoja me už jį!

Yra valandų tautų ir žmogaus gyvenime, kurių jokie žodžiai nepajėgia apsaityti. Tokių neapsakomų valandų grandinėje mes sutinkame dvi didžiulias: gimimą ir mirtį. Prisikėlimą ir pražūtį.

Ir objektyvusai istorikas ir tikslusai mokslininkas, ir suinteresuotasis politikas, ir subjektyvusai poetas — jie visi te nušviečia vieną kurį tokių valandų aspektą. Prisikėlimo ir pražūties paslaptys tačiau amžiams lieka paskendusios nežinomybės šuliniuose, — ir mes savo menkais žiburiais jų gelmių nenušviesime.

Lietuva prisikėlė du kartus. Bet ir parklūpė vergijos botagai dukart. Valdovų Lietuva, žėrėjusi visame Europos kontinente, pamažu nugrimzdė laikų sąvartose, ir ažuolo ir akmenų pilis sienas sutrupino svetimi valdovai ir laikmečio darganos.

Tegul meilė Lietuvos, dega mūsų širdyse, Vardan tos Lietuvos, Vienybė teydi!

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
L. Vismantas, „Neringa“, 1606, 25th St., Detroit 16, Mich.
Vl. Pauža, 9124 Quincy, Detroit 4, Mich.

SPAUDOS APŽVALGA

DRUMSTAS VANDUO BOLŠEVIKŲ MALŪNUI.

Tūlas J. G. „Vienybės“ Nr. 5, klausdamas, kas gi tas Lokas, labai negražiai paliečia Loke dirbančių asmenis. Kalbėti apie visuomeninius reikalus reikia ir juos kritikuoti nie kas negali priešintis. Bet kritika turi būti paremta faktais, o ne asmenų diskvalifikavimu. Jei apie Loke dirbančius asmenis ir yra galima rašyti, kaip kam patinka, tai ką gi padarysi, jei laikraštis mėgsta liesti daugiau žmones, negu jų darbus, bet šioje nevykusioje polemikoje maišyti garbingus ir nusipelnčius Lietuvos vyrus, jau net prieš dešimtį metų mirusius, tai tikrai negražus darbas.

Ten gi randame piktavalybę apie Vasario 16 d. Lietuvos ne

prijungimą. Tikrai dr. J. Daut signatarą, lietuvišką spaudos pionių, žmogaus teisių ir Lietuvos nepriklausomybės kovotoją, pirmą Lietuvos atstovą Vašingtone — Joną Vileišį. Jis mirė 1942 m. birželio 1 d., t. y. prieš 10 metų. Ką jis turi bendra su Loku?

Ar žino tas p. J. G., kad J. Vileišis kaip Kauno Burmistras gavo algos 600 litų? Jei Kauno miestas tapo kultūringai sutvarkytas, tai ar ne Vileišio nuopelnas?

Bet jei Vileišis Kaune pasistatydino dviejų butų namą, praskolindamas jį ligi 80 proc., tai dabar atsiranda visokių J. G. ir tą žmogų, jau prieš dešimtį metų mirusį, velka iš Vil

Pastaruoju laiku Amerikos lietuvių periodinėje spaudoje til po eilė straipsnių, kuriuose pasisakoma dėl VLIKO vestų su p. Lozoraičiu derybų, dėl susitarimo vertinimo, ir prie progos įsikiškama susidariusios padėties kaltininkų. Pav., „Draugas“ straipsny „Lietuvių vienybės klausimu“ (Nr. 288 iš 10. XII. 51) sako: „Mūsų turimomis informacijomis kalčiausia bus toji VLIKO delegacija, susidedanti iš visų grupių atstovų, imant ir tautininkus, kuri tikrai blogai atstovavo savo organizacijai, nes sutiko priimti tokį susitarimo tekstą, kuriuo faktiškai buvo norima VLIKą likviduoti...“ Paga-liau kalčiausios yra prieškal-tikiškosios VLIKO grupės, kurios lapkričio 18 d. atmetė VLIKo pridėtas pataisas prie susitarimo.

„Darbininkas“ straipsny „Kieno vardan“ (Nr. 48 iš 9. X. m.) labai griežtu balsu klausia: „Kieno vardan VLIKO atstovai (Norkaitis, Makauskis, Kaminskas, Šidiškis) pasiryžo nuvertinti VLIKą?“

Nesiimdami susitarimo vertinti ir nesileisdami kaltininkų įsikiškoti, žemiau pasirašiusieji laiko savo pareiga viuo-menei paaiškinti, kaip derybos vyko.

1. Deryboms su p. Lozoraičiu vesti VLIKas paskyrė tokią sudėtis delegaciją: Dr. P. Karvelis, J. Norkaitis, J. Makauskis ir T. Šidiškis. Kandidatais paskyrė prof. J. Kaminską ir prof. Brazaitį. Dr. P. Karvelius dar prieš deryboms prapildant išvykus, jį pavadavo prof. J. Kaminskas. Po dviejų derybų dienų, J. Kaminskui išvykus į Rastattą emigracijos reikalais (apie tai Kaminskas iš anksto VLIKą

ir pozityvų darbą, vietoje lig šiol vyraujančio sustingimo. Niekas reiškiamais pagaidavimais susiprasti nenuneigia laisvinimo veiksmų reikalingumo. Tenorima darnos darbe. Tepagaidaujama įsikiškoti kelių didesniams ir platesniams jėgų apjungimui. Jei rasis geros valios, jei išrovkavimą nusvers dar bo būtinumo supratimas, tuo atveju rasis ir susipratimas ir būdas platesniams jėgų apjungimui“.

„K. K. LAIVAS“:
„Sausio 27 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo pradėta jau papročiu virtusi laikraštinių šventė. Pamokslą pasakė kun. dr. Baltinis. Jo žodžiais, rašytojai, žurnalistai ir redaktoriai yra tautų vadai ir jie atsakingi už vienokį ar kitokį tautų likimą. Amerikoje vergijos panaikinimo svarbiausiu veiksmu buvo knyga „Dėdės Tomo trobelė“.

niaus Rasų kapų. Bet ką gi jis turi bendra su Loku? Na, kad J. G. taip rašo, tai suprantama, — jį s tarnauja bolševikams, bet kaip „Vienybės“ redaktoriui nesudrebėjo ranka dėti tokią bolševikišką propagandą? Ne J. G.

BENDRAS GERĖJIMASIS
Dr. J. Daugailis 36-me „Draugo“ nr. rašo, kad jis ir jo skaitytojai (dėl ko reikia labai suabejoti gėrisi J. Kuprionio straipsniais apie „Klaipėdos krašto ir Rytprūsių atitinkamos dalies prie Lietuvos“ prijungimą. Tikrai dr. J. Daugailis sąmoningai nutylė, kad tais straipsniais gėrisi ir „Memeler Dampboot“ su Schreiberiu... O juk tai ir yra tai, apie ką „Nepriklausomą Lietuvą“ rašė. Todėl ir dabar „NL“ klau-sia dr. J. Daugailį, kodėl jis nu-tyli nuo skaitytojų tą faktą, kad būtent prof. J. Kuprionio straipsniais apie Mažąją Lie-tuvą gėrisi vokiečiai su sa-vo oficiozu „Memeler Dampbo-

ot“?

Atėję už tulką. NL

VLIKO DELEGACIJOS DERYBOMS SU MIN. S. LOZORAIČIU VESTI PREIŠKIMAS

ispėjo), jį pavadavo prof. J. Brazaitis. Trys delegacijos nariai — Norkaitis, Makauskis ir Šidiškis — derybose dalyvavo visą laiką. Susitarimą pasirašė: Norkaitis, Kaminskas, Makauskis ir Šidiškis.

2. Deryboms su p. Lozoraičiu vesti delegacija gavo iš VLIKO tokio turinio instrukciją (VLIKO pasisakymas dėl p. Lozoraičio Nicoy pasiūlytų jo aštuonių punktų):

Kad ir labai siekiant bendradarbiavimo tarp VLIKO ir Lietuvos diplomatinį atstovų — VLIKas randa, kad S. L. pasiūlymai (jo aštuoni punktai) nesudaro pasitarimams pagrindo.

Tikslingiausia priemonė vaisingam bendradarbiavimui tarp VLIKO ir Lietuvos diplomatų būtų atsieta, jeigu S. L. sutiktų įeiti į V. T. užsienių reikalų tarnybai vadovauti, kaip kad yra sutarta Berno konferencijos metu.

Tuo atveju, jeigu S. L. šiam pasiūlymui nepritarė, — pasiūlyti jam, jau ne kaip S. L., bet kaip Lietuvos Diplomatinio atstovui, sudaryti iš VLIKO ir jo veiksnį Lietuvos užsienio politikos klausimams nustatyti.

Jeigu S. L. nepritarė ir šiam siūlymui, — siūlyti jam periodinių konferencijų tarp VLIKO ir D. atstovų praktika-vimą“. Derybose su p. Lozoraičiu delegacija tų instrukcijų ir laikėsi. Ir dar daugiau.

3. Prieš pradėdama derybas, delegacija buvo nusistatęsi palaikyti pastovų kontak-tą su vietoje buvusiais VLIKO nariais, kad juos informuotų apie derybų eigą ir su jais tar-minskui išvykus į Rastattą emi-tųsi. Taip delegacija ir darė nuo pat derybų pradžios ir iki joms pasibaigiant (2. IX. 13.

51) delegacija bendruose posėdžiuose su prel. M. Krupavi darė VLIKO pirmininkas, stočium, prof. J. Brazaičiui, L. damas už tai, kad jei ne susi-Prapuoleniu derybų dienomis tarimo tekste, tai bent derybų pranešinėje dalyviams apie derybų eigą, apie klausimus ar punktus, dėl kurių derybos kluvo, tarėsi dėl ginčijamų scfas, kas yra užakcentuota pa klausimų sprendimo ir dery-bose taip laikydavosi, kad tuo se pasitarimuose būdavo bendrai nustatoma. Tiek pasiekto susitarimo klausimai, tiek ir ginčijamieji buvo aptariamai visai konkrečiai, svarbiems punk-tams bendrai nustatant ir jų redakciją. Pats susitarimo teksto projektas buvo bendrai, teksutaliai apsvarstytas ir bendrai aprobuotas. Tas pat buvo padaryta ir su komuni-kato tekstu. Vienintelį esminį

dėl susitarimo rezervą yra pa-sėdžiuose su prel. M. Krupavi darė VLIKO pirmininkas, stočium, prof. J. Brazaičiui, L. damas už tai, kad jei ne susi-Prapuoleniu derybų dienomis tarimo tekste, tai bent derybų pranešinėje dalyviams apie derybų eigą, apie klausimus ar punktus, dėl kurių derybos kluvo, tarėsi dėl ginčijamų scfas, kas yra užakcentuota pa klausimų sprendimo ir dery-bose taip laikydavosi, kad tuo se pasitarimuose būdavo bendrai nustatoma. Tiek pasiekto susitarimo klausimai, tiek ir ginčijamieji buvo aptariamai visai konkrečiai, svarbiems punk-tams bendrai nustatant ir jų redakciją. Pats susitarimo teksto projektas buvo bendrai, teksutaliai apsvarstytas ir bendrai aprobuotas. Tas pat buvo padaryta ir su komuni-kato tekstu. Vienintelį esminį

Po šių paaiškinimų mes palie-kame pačiai mūsų visuome-nei spręsti, kiek VLIKO dele-gacija deryboms su p. Lozoraičiu vesti yra smerktina už jai pavesto uždavinio atlikimą.
Delegacijos Pirm.: (pas.)
J. Norkaitis.
Nariai:
J. Kaminskas, J. Makauskis,
T. Šidiškis.

Mielus

ALODNĄ VASILIAUSKAITĘ

ir

JONĄ KUTKĄ

vestuvių proga sveikina irsauletų dienų linki
Adolfina ir Gediminas Skaisčiai.

K. L. T. Wellando Skyriaus Pirmininką

p. JONĄ KUTKĄ,

sukūrusį lietuvišką šeimos židinį

su

p. ALDONA VASILIAUSKAITE,

Wellando Tarybos Skyrius.

Mielą

p. JONĄ KUTKĄ

ir

p. ALDONA VASILIAUSKAITE,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikina
O. J. Staškevičiai.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS IR KONSULATAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organiza-cinis Komitetas — KLBLOK — 3994 Rosemount Blvd., Montreal, P. Q. Telef: TU 6068.

Kanados Lietuvių Centro Taryba — KLCT, — 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Brazulijoje:
Consulado da Lithuania, Mr. A. Polišaitis, Rua Jaguari-be, 477, Caixa postal, 249—A, Sao Paulo, Brasil.

Didžiojoje Britanijoje:
Lithuanian Legation, Mr. K. B. Balutis, 17 Essex Villas, London W 2, England.

Italijoje:
Lithuanian Legation to The Holy Seet, Mr. V. Girdvainis Via Barnaba, Oriani 87, Rome, Italy.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse:
Lithuanian Legation, 2622, 16th Street N. W., Wash-ington 9, D. C. USA Jungtinėse Amerikos Valstybėse nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Mr. Po-vilas Žadeikis.

Consulate General of Lithuania (Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, Mr. Jonas Budrys), 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y. USA.

Consulate of Lithuania (Lietuvos Konsulas Čikagoje Mr. Petras Daudžvardis), 30 North La Salle Street, Chicago 2, Illinois, USA.

Kanadoje:
Generalinis Lietuvos Konsulatas Kanadoje: Consulate General of Lithuania, 11 Grenadier Heights, Toronto, Ont., Telefonas: MU 2376 Konsulas: Vytautas Gylis. Lithuanian Consulate, Mr. H. M. Hansen, Tolbugt, 8b, Oslo, Norway.

Izraelyje:
Consulate General of Lithuania, Pinkerstreet 67, Tel-Aviv, Izrael.

Prancūzijoje:
Monsieur S. A. Bačkis, 5, rue de Messine 5, Paris, 8-me, France.

Šveicarijoje:
Consulate Lithuania, Mr. Garbačiauskas, Zuerich, Hard-turmstrasse 287, Swiss.

Pietinėje Amerikoje:
Legacion de Lituania, c. Juan Maria Perez 2820, Mon-tevideo, R. O. del Uruguay. Telefonas: UTE 31-55-91.

KITI REIKALINGI ADRESAI:
Amerikos Lietuvių Taryba: Lithuanian American Council. 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill., U. S. A.

Vyriausis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas: (14b) Pfullin-gen, French Zone, Germany.

Amerikos Lietuvių Informacijos Centras: Lithuanian Ame-rican Information Center. 233 Broadway, New York 7, N. Y., U. S. A. Telef.: BE 3-139.

Informacija apie imigraciją Kanadon tiekama: Director, Im-migration Branch, Department of Mines and Resorses, Ottawa.

Lietuvos Raudonasis Kryžius: (14b) Reutlingen, Lederstras-se 94, French Zone, Germany.

Mažosios Lietuvos Taryba: (21a) Detmold, Oesterhausstr. 19, Brit. Zone, Germany.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas — BALF — United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., U. S. A.

IRO agentūra Kanadoje: 143 Main Str., Hull, P. Q.

NOJAUS TVANAS

Sprenglerio pesimistinis veikalas apie vakarų kultūros žlugimą (Untergang des Abendlandes), nekartą šurpu sukrės davo. Neliko vandau, hunų; zuvo Atilos, Tochtomišai, Tamerlanai. Kultūra žydi, klesti ir jos vaisius raško neišrinktieji, bet visi. Plačiai masei sudaromos palankios sąlygos nau dotis visais laimėjimais. Plati liaudies švietimo programa atverė visiems kultūros lobynus. Išaugo, išbujojo individas ir jo laisvės, nes ant demokratijos au kuro prieš absoliutus sukrautos milžiniškos aukos. Vergų retežiai ir jų skaudžioji dalis liko muzejuose. Rodos, individui duotos visos teisės; jo AŠ šiandien gali laisvai kles-tėti, augti, bujoti.

Bet...

Is „pragaro veiksmų“ iškilo nauji, praeitį istoriskus ne-ronus, vaiduokai-absolutai, ku-rie savo vaikams — karunas pa-puose „diejoms“ — vienas Vo-kietijos atsikėlimu, o antras — naujies išvaicavimu nuo kapi-talizmo vergijos. Šių dviejų vies-pacių kūrėjas mes jautiam dar ant savo nugarų. Vienas jau parasė savo valstybei tes-tamentą — totalinis sunaikini-mas. O antras, jau kelis kar-tus buvo sukiupęs, bet palan-kios sąlygos ir jo nachaliska politika stempia jį už ausų, kad „vaduotų“ liaudį darbo sto-vyklomis. Ir po paskutinio ka-ro šis absoliutas savo molines kojas, padedant Amerikai, ap-kaustė plienu. Mes turim fak-tą, bet ne istorinį blėfą, kad ru-siškas imperializmas šiandien išėjo ne prieš savo kaimynus, bet — virto pasaulio rykšte.

„Stalino partijos skelbiamos idėjos randa neregį — akių ir šiandien bausis vampyras vo-ras rezga savo tinklą ant žemės rutulio, kad vieną dieną galėtų mongolas šokti ant in-divido laisvės ir kultūros griu-vėsių bausių čekos šoki. Tva-nas. Bausis tvanas. Europa ny-ki. Eisenhovertis nusivylė. Dvi tvirtovės: vakarų Vokietija ir Austrija. O Prancūzija su Ita-lija Juozapui greit kristų į sterblę, kaip prinokę obuoliai. O čia masės kinų, o Indija vie-ną žingsnį pirmyn, o du — atgal. O kur didžiosios žaizdos: Ira-nas, Egiptas, arabų pasaulis, Indo-Kinija... Mes Nojaus vai-kai. Tvanas mus blaško po pa-saulį toli nuo gimtųjų namų. Mūsų arka neranda ramios vie-tos, nes bausis tvanas siaučia žemyne. Nusivilta UNO. Gal-vota, kad čia rasim užuovėją nuo tvano. Bet kai didieji de-mokratatai su šypsena spaudžia ranką basiajam prokurorui Vi-sinskiui, kuris dešimtis tūkstan-cių mirties sprendimų pasirašė tiems, kurie netilpo į „parti-jos rėmus. O Korėja? Išžu-dyti belaisviai, o prie vieno sta-

Dailininko Adomo Varno tapyti pp. M. ir K. Ivaškevičių portretai įteikti jiems jų 30 me-tų vedybinių sukaktuvių proga Montrealio lietuvių visuomenės.

Organizuojasi tabako augintojai

Niekam nėra paslaptis, kad tabako augintojai yra labai nu-sivylę ir nepatenkinti gauto-mis kainomis už praeitų metų tabako derlių. Jei 1950 met. tabako derlius buvo parduotas kainos vidurkiu svarui 44 ct., o 1951 m. tik 44,5 ct., tai kiek vienam pilnai aišku, kur dings

lo, pasisvaido, nors ir nešvel-niais žodžiais, taikos apaštalai.

Taika nedaloma. Taikos ne-sukursi ant smurto ir tautų ge-nocido. Jau teka kraujas jų-sų vaikų ant galvos, brangūs demokratatai. Nebesvaikiokim. Mes, Nojaus vaikai, dar nešio-jam vardus mūsų „gerodraugo“, Juozo, bet jį šiandien stato-te tautas prieš tvaną. Bet bai-su, kad daug statybos inžinie-rių yra pasidavę tvanui ir jo viešpačiui. Baigiant, mielieji, išparceliuoti visą pasaulį. Šian-dien turi būti sutelktos visos jėgos prieš bausių tvaną. Gali nebeatlaikyti nei Dooverio krantai, nei Baltieji Rūmai. Šiandien svetimo kraujo nebe-turite, bet jūsų kraujas turi at-sakyti prieš istoriją. Pigiai sve-timajį pardavė, bet savas bus brangesnis, jei nenorėsite gau-ti „galerų“ retėžių.

Nesu pesimistas, bet... sun-kus likimas tvane neranda sau-sos žemės. Bijoma, dar paleisti balandžius įieškoti arkai sau-sos vietos sustoti. Nes tva-nas, ir bausis tvanas, svaido ar-ką po pasaulio okeaną. Bet vil-ties nenumarino, yra prošvais-čių, kad vieną dieną mūsų ar-ka sustos prie gimtosios žemės kruvinų krantų.

R. Medelis

ta jo sunkaus metų darbo vai-delais „Rich man“.

Auginimo išlaidos: trąšos, mašinerija, darbo jėga, remon-tai, statybos, draudimo ir tt. lyginant su 1950 m. kainomis pakilo 10—20 proc. Tuo pa-čiu tabako kaina tik 1 proc. ir tai tik iš formalios pusės, nes kainos vidurkis kompanijų ir „The Flu-Cured Tobacco Marketing Association of On-tario“ atstovų buvo nustatytos iš teoretinių apskaičiavimų dar 1951 m. rudenį prieš tabako su-pirkimą. Ir tikrą kainos vidur-kį kompanijos jei panorės galės paskelbti gal už mėnesio, nes šiuo laiku jau visi ūkininkai ta-baką baigia pristatyti į fabri-kus. Manau, kad neklysiu sa-kydamas, kad kainos vduurkis bus neaukštesnis kaip 42—43 ct. svarui, išeinant iš to, kad 1951 m. derliaus augštesnėms rūšims kaina buvo žemesnė 2—3 ct.

Dėl nepakankamų kainų ūkininkai randa labai daug priežasčių ir įvairių kaltinimų. Iš jų vienas gana rimtas ir pa-grįstas.

Senesnieji tabako auginto-jai aiškina, kad ir tabako augi-nimo biznį labai daug metėsi ateivių, atseit — užsieniečių, kurie įpratę dirbti nenormuo-tą darbo valandų skaičių (16—20 val. ir parą). Dirbdami veik visas dienas, sukala la-bai daug pinigų, nors už valan-dą išeina 25—30 ct. O jau ką bekalbėti apie tokius auginto-jus, kurie turi 3—4 darbin-žius savo šeimos narius. Anot jų, tiems jei už val. išeina ir 15 ct., jie per 10 metų tampa di-

Todėl jie labai noriai šiuo me-tu iš tabako auginimo biznio traukiasi, savo farmas parduo-dami naujesiems fermeriams už aukštas kainas, vertinamas dešimtimis tūkstančių, kai už jas buvo mokėta tūkstančiais.

Gal vienas iš juokingiausių argumentų yra kompanijų aiš-kinims, kad jos 1951 metais ne-galėjo mokėti augštesnių kainų, nes ūkininkai priaugino per daug tabako. Jei ištikrų-jų yra per daug ir kompanijoms jis nereikalingas, tai lengvai kompanijos galėjo iš kiekvieno augintojo nepirkti 5—10 proc. jo turimo tabako, o mokėti 3—4 ct. brangiau. Ūkininkas bū-tų gavęs tą pačią sumą pinigų parduodamas kad ir mažiau ta-bako. Nors tabakas ir yra toks „maistas ar pašaras“, kurio ne-galima nei suvalgyti, nei gy-vuliams sušerti, bet jis lengvai galima išmesti kur į patvorį ar sudeginti. Kam dar augintojui užkrauti toks vargas tabaką rū-šiuoti, pakuoti ir transportuo-ti iki fabriko už 2 ct. svarą, jei šios išlaidos siekia dabar, žiū-rint tabako rūšies, nuo 4 iki 6 ct. svarui.

Pagaliau kompanijos, su-pirkdamos tą „nenaudingą“ perteklių galėtų užskaityti se-kantiems metams ir sekančiais metais jo ūkininkai augintų ma-žiau. Be to, šis „perteklius“ yra išaugintas taip pat ne be kompanijų žinios. Jei 1951 m. „Marketing Board“ leido ūki-ninkams laisvai auginti ir ne-gus kontroliuoti sodinamo ploto, tai vien dėl to, kad tos pačios kompanijos aliarmavo, kad

1950 m. tabako nebuvo priau-zacijos statuto paruošimo ir ginta pakankamai. O be to, vykdy-mo organizacinio darbo, tame pačiame „Marketing Bo-iki sekančio lietuvių susirinki-ard“ kompanijos turi nuolati-nius savo 8 atstovus — direk-torius, tai jie puikiai žino, ką daro.

Jau dabar pasigirsta balsų iš „Marketing Board“, kad šiais metais sodinamas plotas bus su-mažintas 33 proc., kad išven-gus pertekliaus ir kad dėl to vel kompanijos nemušų kai-nas. Bet kas gali garantuoti, kad 1953 m. tos pačios kom-panijos, sunaudojusios 1951 m. „perteklių“, nealermuos, kad tabako nepakankamai užaugi-na ir reikia vėl leisti laisvas au-ginimas. Ir vėl prasidės 1945 m. daina iš pradžios.

Praktiškiesnieji ir daugiau i-dalykus gilindamiesi ūkininkai, kaltininkus dėl žemų tabako kainų randa patys save, ir tik save kaltina. Jie puikiai žino, kad jų sukurtoji organizacija „The Fine-Cured Tobacco Marketing Association of Ontario“ atsisakė Centrinės vyriausybės globos ir jų anks-ciau priskirtų atstovų. Jiems nepaslaptis, kad tos pačios or-ganizacijos centro valdybą jų vadinama „direktoriją“ sudaro 1. ką jų atstovų (direktorių) 8 tabako kompanijų ir 4 didžių jų tabako plantatorių. Ir kada sprendžiami ūkininkų reikalai, tie keturi „didieji“ palinksta prie aštuonių, o be to gal vienas kitas ir iš mažųjų. Ir to-kiu būdu „gal“ klausimas iš-sprendžiamas ūkininko nenau-dai.

Tą visą suprasdami, tabako augintojai ir ieško kelių, kad sutvėrus grynai ūkininkų orga-nizaciją, kuri sugebėtų, pajė-gų ir norėtų atstovauti ūkinin-kų reikalus. Didžiausiam ta-bako augintojų centre Delhi, Ont. susidarė šios naujos orga-nizacijos organizacinis komite-tas. Kad būtų lengviau ir su-geresniu pasisėkimu atliktas organizacinis darbas, nutarta eiti pas įvairias tabako augin-tojų tautybių grupes. I šį or-ganizacinį komitetą įeina an-glių, vokiečių, belgų, vengrų ir lietuvių atstovai.

Sausio mėn. 27 d. Delhi, len-kų saleje, įvyko lietuvių, taba-ko augintojų susirinkimas, ku-riame dalyvavo apie 100 asme-nų, iš įvairių rajonų. Ilgai šis klausimas diskutuotas ir aiškin-tas ir pagaliau buvo prieita prie vieningo nusistatymo, kad naujoji tabako augintojų orga-nizacija reikia remti ir jos or-ganizavime lietuviams akty-viai prisidėti. Be to, iš lietuvių pusės išrinktas laikinis organi-zacinis komitetas iš šių asme-nų: Rušinsko, agr. Bačeno, Au-gaičio, Dambausko ir Buzo, kuris veiks tik tarp lietuvių ir turės savo atstovus centrinia-me organizaciniame komite-te. Lietuvių komiteto uždavinys aktyviai prisidėti prie organi-

Reikia tikėtis, kad sekan-čiame lietuvių susirinkime - mitinge dalyvaus visi lietu-viai, tabako augintojai. Tai bus ilgai netrukus.

J. Pr. Barsėnas.

KINIJOJOS DIKTATORIUS
CAVO ĮSAKYMĄ IS
MASKVOS

Stalinas paskutiniu metu d-ve įsakymą Mao Tse Tungui šiais metais Rusijos pavyzdžiu įvesti valstybinių dvarų bau-džiavą visoje Kinijoje, kaip tai yra padaryta Rusijoje. Kinijos kolchozams valstybinių aka-monų dalį parūpins Rusija, kitą dalį pats Kinijos diktatorius.

Tokių būdu Kinija atsistojo prieš badą. Amerika jau dabar turi pradėti ruošti gelbėti i-badą slenkančią Kiniją. Mask-va, žinoma, sugalvos sausras, nederlių ir tt., kad pateisintų žudikiškus savo darbus.

TAUTIECIAI! Rašykite iš vi-

sur apie savo gyvenimą, įsikū-rimo sąlygas, darbus, perspek-tivas. Visi raštai geri ir visi, kiek vieta leidžia sunaudojami.

Rašyti adresu: „Nepri-Lietuva“, 7722 Georg str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

LIETUVOS SIENŲ PROBLEMA

IV.

Iš to, kas pasakyta, matyti, jog lietuvių etnografinio elemento buvimą Rytprūsiose parodo ne tik istoriniai ir statistiniai duomenys, bet ir iki šių dienų išsilaikiusi statyba. (Išnaša: Toji lietuviškoji Mažosios Lietuvos statyba — šioje vietoje, be kitko, norėtume pastebėti — yra tipingas pa-vyzdys, kaip vokiečių naujasis mokslas stengėsi nusišlepti, nu-tylėti arba net perkonstruoti kitaip viską, kas buvo, žinoma lietuviška Rytprūsioje. Jei W. Pessler'ui (1908 m.) toji statyba Mažojoje Lietuvoje yra perdėm „Litauischer Typus“, o Haberlandt'ui „Ausserhalb des deutschen Volkstums“ (1926 m.), tai E. Rieman 1937 metais tiesiog aštrią puola tuos senesniuosius savo tautiečių darbus, kuriuose buvo iš-keltas lietuviškosios architektūros buvimas Rytprūsioje. (30). Šitoks neovikiškas namotyros požiūris, su kuriuo re-ikia griežtai kovoti, esą „nationalpolitisch gefaerlich“. O architektūra net pačioje Lietuvoje esanti vokiškos kilmės. Tokiu būdu paskubomis labai diletantiskai ir tendencingai buvo perbrauktas per tas rūpestingas Mažosios Lietuvos sta-tybos studijas (Bezenberger, A. Boetticher, R. Virchow, G. Froelich Fr. Tetzner, R. Dehtlefsen, R. Mielke), kuriose bu-vo iškelta lietuviškoji statyba Mažojoje Lietuvoje ir jos cha-rakteringieji bruožai. Jei statistikos rodo, jog juo toliau -praeitį, juo toji lietuvių masė vis grynesnė ir skaidringesnė atrodo, tai statyba pavaizduoja lietuvių liaudies kūrybą, net ten, kur dabar jau nebeakalbama lietuviškai.

Tų žmonių gyslomis teka lietuviškas kraujas, pastebimi lietuviški veido bruožai, iš dalies pasireiškia ir lietuviški pa-pročiai, tik lūpos jau trečioje, antroje ar dar tik pirmoje ge-neracijoje nebetaria lietuviškų žodžių ir nebe lietuvių tėvy-nės meile plaka.

4. LIETUVIŲ ELEMENTO VOKIETINIMAS.

Vokiečiai Rytprūsioje yra buvę tikrieji ateiviai - kolo-

nistai, atsiradę ten ne anksčiau kaip 13-me — 15-me amž. O Maž. Lietuvoje jų, kaip reto diasporo elemento, tegali-ma įieškoti tik nuo aštuonioliktojo amž. pirmos pusės. Bet vis tik vokiečiams rūpėjo įrodyti, kad ordinas formaliai jau nuo 13-tojo amž. laikė save tų ginklų užkariautų plotų sei-mininku. Neišliko Rytprūsų plotuose grynų vietinių senųjų prūsų, kurie būtų išlaikę kokią nors baltiską resp. senprūs-išką tautinę sąmonę, įgalinančią šiandien kelti balsą ir akivaiz-džiai parodyti, kaip jų neprašyti atėjūnai — intruzai vokie-čiai jėga yra užvaldę jų kraštą, sunaikinę vietinius gyvento-jus arba juos pavertę tokiais baudžiauninkais, kad šie, nors biologiskai ir visai neišnykę iki šiol, neišlaikė savo senosios kalbos, nesudarė savo tautinės sąmonės.

Tik šiaurinėje Rytprūsų dalyje gyveno lietuvių, nuo 19-tojo amžiaus galo emusių rodyti lietuviškos sąmonės. To-dėl daug kam galėjo atrodyti, jog politiskai vokiečių tyrinė-tojai (G. Hainrich, H. Mortensen, P. Karge ir t. t.), sau pa-sirinko labai patogų laiką, kai ėmė neigti lietuvių autocho-toniškumą Maž. Lietuvoje. Vokiečiai politiskai laikė savo svarbiu uždaviniu įrodyti, jog ne lietuvių, o tik prūsų patys artimiausieji giminės, būtent, skalviai (scalovite, Schalaue-n) ir nadruviai (nadrovite, Nadrauer) buvo tų plotų pirmys-čiai gyventojai. Buvo remiamasi pirmojo Prūsų krašto kro-nisto, Duisburgo kronika, kuris tarp 11-kos senprūsų kilčių, buvo paminėjęs ir tas dvi kiltis.

Po šitos prielaidos sekė vokiečių aiškinimas, jog lietu-viai Maž. Lietuvoje esą perdėm kolonistai, tik nuo 16-tojo amž. pradžios. Tuo būdu buvo norima sudaryti ispūdį, jog lietuvių tame krašte esą žymiai vėlesni už vokiečių ordiną. Šitaip mokslinė diskusija, ypač po 1933 m., pavirto politi-niais argumentais, stengiantis nuginčyti lietuvių teisę į Klaipėdos Kraštą ir kitą Maž. Lietuvos dalį. Skalvių ir na-druvių klausimas moksle nėra dar galutinai baigtas.

Bet net ir suponuotas skalvių ir nadruvių prūsiskumas nepaneigia ir nemažina lietuvių teisę į Maž. Lietuvą. Jeigu visi tyrinėtojai ir mokslo mlylėtojai būtų galutinai įtikinti, jog dvi kiltys yra kalbiniu atžvilgiu stovėjusios arčiau prūsų nei lietuvių, tai prūsų labai artima gimnystė su lietuviomis yra

perdėm aiški ir neginčijama. Tai turi pripažinti ir vokiečių mokslas (Rein. Trautmann) (31) Lietuviai kaip tik ir turi istorinį titulą į tas žemes, kurios nors 1283 m. vokiečių or-dino galutinai paverptos, nuo 16-tojo amž. pradžios visada buvo žinomos kaip lietuviškos.

O prieš ordino įsiveržimą baltai ten gyveno nuo seniau-sių laikų. Jau naujojo akmens amžiaus, virvelinės keramikos laikais (1800—1500 m. prieš Kr.) visame tame plote iki Vislos ir net Pamaryje randamieji žemai dirbti įrankiai vad. „gyvatgalviai kapliai“ yra priskiriami baltams. (32) Apie kokius nors geramų pėdsakus negali būti kalbos. Pačių vo-kiečių proistorikų duomenimis (gotai) senprūsų plote tau-tų kraustymosi metu niekados nėra toliau nuėję kaip iki upės Pasaragės.

Tad ordino palikuonys tetterėjo tik ginklų ir prievarta įsigytą fizinę teisę. Didžiojo prūsų sukilimo (1260 — 1274) metu daug kur gyventojai buvo išnaikinti. Toks pat žiaurus likimas ištiko skalvių, suduvių ir nadruvių gyvenamas sritis. Šitaip kairiuose Nemuno plotuose atsirado daug laisvos žemės. Kai vyko beveik porą šimtų metų trukęs karas iš kar-tos į kartą tarp ordino ir „kieto sprando“ lietuvių (Dusbur-gas), gyventojai tame kairiajame Nemuno plote buvo sunai-kinti. Jie traukėsi iki uždary sodybų plotų dešiniajame Ne-muno krante arba giliau Prūsioje, kur buvo galima lengviau apsisaugoti nuo įkyrių puldinėjimų. Dešiniajame Nemuno krante, nuo Gardino iki pat Ragainės upės krantuose buvo galima suorganizuoti kolektyvų gynimąsi, pasistatant de-šimtimis pilių, užverčiant istitus kilometrų plotus miško me-džių, nes per tokias kliūtis priešas jokių būdu nepraida-vo. Šitaip Lietuva virto nuolatine karo stovykla, o Nemuno žemupio sritis ir Suvalkija tapo beveik visai negyvenamu mišku, nusitęsiančiu iki Išrutės. Alnos-Ometo ir Priegliaus upių kranuose baigėsi 15-tojo amž. pradžioje masinės vie-tos gyventojų sodybos. Jų buvo tarp Deimės ir Teplavos-Vėlavos. O kiti plotai į rytus buvo virtę dikra (wildnis, solitudo, desertum).

Bus daugiau.

PAGERBKIME FRAETIES DARBUS

Mūsų ateivių kolonijos šiaurėje krašte nuostabiai ir greitai keitė savo veidą. Pirmiausia, kolonijų sudėtis ankstesniais laikais, buvo visai kitokia, negu šiandien. Tuo tarpu, kai šiandien senųjų ateivių tarpe matome daugumą jau pagyvenusius žmonius, anais laikais, prieš trisdešimt ar keturiasdešimt metų kolonijose dauguma žmonių buvo jauni, pilni energijos. Gal todėl jie ir galėjo žymius darbus atlikti.

O iš kitos pusės pačių ateivių padėtis buvo anais laikais kitokia, daug sunkesnė. Del to vargo ir net paniekinimo dėl ko mūsų žmonėms pergyventi, ne tik patys uždarbiai buvo menkesni, bet ir lietuviai buvo priversti tenkintis pačiu suniauju, menkiausia apmokamu darbu.

Lietuviai greit suprato, kad gyvendami pavieniui jie mažą ką gali laimėti. Šviesesnės galvos griebėsi organizacinio darbo. Visose žemesnėse kolonijose kūrėsi draugijos, kurių tikslas vienas ir tas pats — susilieti savitarpį ir išlaikyti suvienikimą.

Bet pavėnės organizacijos, ar kaip tada vadindavo draugystės nebuvo pakankamai veiksmingos. Sumanyta visos draugystės sujungti į vieną galingą vienetą. Visi supratė reikalą vienyti ir veikti bendromis jėgomis.

Per kančias ir dideles sunkenybes, per ginčus ir ilgų metų nesutarimus pagaliau gimė Susivienijimas, kuris šiandien žinomas, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, arba trumpintai SLA.

Šios organizacijos istorija, tai tikrumoje yra sąmoningosios dalies lietuvių ateivių Amerikoje istorija, kurią tyri nedamas kiekvienas supras ir įvertins visa, kas šiam krašte buvo mūsų žmonių nuveikta.

Lietuviai Amerikoje visais laikais jautė didelę atsakomybę prieš savo tautą, nes žinojo, jog jie sudaro žymią jos dalį. Nors jie buvo atskelti už tikstančių mylių nuo tėvų žemės, bet nuo tautos kamieno, jie neįėjau atplėsti.

Dėl šios priežasties susivienijimo seimai, buvo tiesiog visų lietuvių seimai, jų bendrų pastangų vaisius ir jų pasididžiavimas.

Susivienijimo seimai visados turėdavo plačią savo darbų programą. Jie ne tik rūpinosi tiesiogiais savo organizacijos reikalais, ne tik pašalpinu dar-

bu, bet savo vykdomų organų veikimu, bet ir visais lietuvių reikalais. Jau suprantama, kad lietuvių išeivių rūpesčiai susivienijimui visados rūpėdavo. Bet susivienijimo seimai dažnai imdavo balsą bendrais visos lietuvių tautos reikalais.

Atsiminkime, kad Susivienijimo seimai vykdavo dar tais metais, kai pačioje Lietuvoje viešpatavo rusų caro žandara, kai lietuvių spausdintas žodis tėvynėje buvo uždraustas. Tais laikais Amerikos lietuviai, deja, ir šiandien tas pats pasikartoja, jautėsi, kad jie vieninteliai gali pasakyti lietuvių tautos vardu laisvą, nevaržomą žodį.

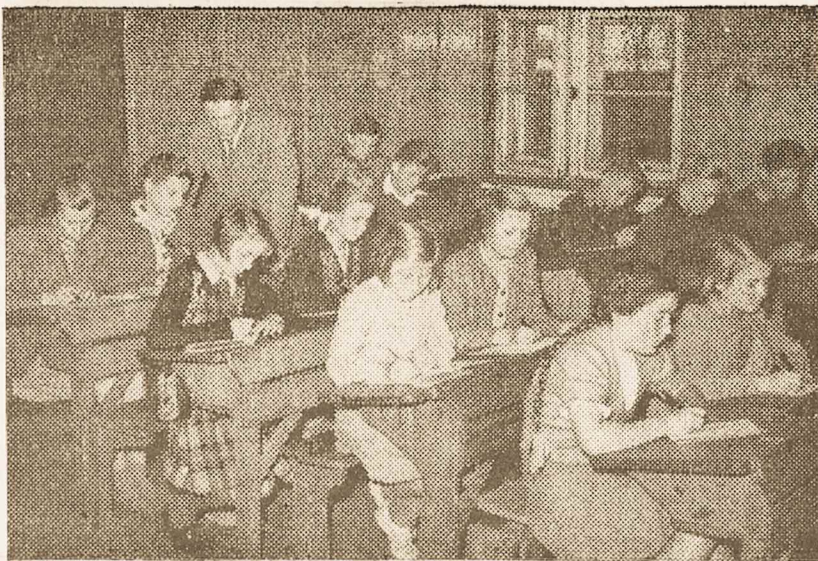
Nė vienas žymesnis įvykis Lietuvoje, ar svarbus lietuviams reikalas nebuvo pamirštas. Lygiai politiniai rūpesčiai, lygiai kultūros ir meno darbai vienodai rūpėjo Susivienijimo seimams.

Seimuose dažnai būdavo ašturių ginčų ir nesutarimų, bet kai tik atsirasdavo bendras tautos reikalas, visi nesutarimai dingdavo.

Artimesnieji ateiviams reikalai, žinoma, buvo pirmoje eilėje ir svarstomi. Dar 1891 metų Susivienijimo seime Baltimorėje dr. J. Šliupų pasiūlymu buvo susirūpinta lietuvių ateivių švietimo reikalais. Juk tais laikais didesnė dauguma ateivių buvo kaimo žmonės arba visai jokios mokyklos nelanke, ar turį vos pradinės mokyklos porą trejetą metų.

O ateivis be platesnio išsilavinimo čia buvo priverstas didelį vargą vargti. Tada seimas nutarė visose kolonijose, kur tik galima, steigti vakarines mokyklas. Šia proga vienas delegatų, būtent Andziulaitis, paraginą, kad tose mokyklose būtų dėstoma Lietuvos istorija. Girdi, kai žmonės susipažins su savo tautos praeitimi, atsizinos kas jie yra, tuosyk geriau savo teises galės ginti".

Taip buvo kalbama 1891 metais. Susivienijimas savo pinigais išleido, kaip tada sakydavo „Visasvietinė istorija“ (Visuotinė istorija). Buvo nuolatos leidžiamos reikalingiausios ne tik ateiviams, bet ir tėvynėje pasilikusiems broliams knygos. O susivienijimo kasa tais laikais buvo dar visai nedidelė. Nes to paties Baltimorės seimo apyskaitose yra pasakyta: Susivienijimo kasoje pinigų buvo \$ 218,46. Nuo penkto seimo iki

Vasario 16 gimnazija, vienintelė lietuviška gimnazija, pritrūko pinigų, išskolinio ir šaukiasi pagalbos. Tautiečiai, pasukbėkite su aukomis. Kiek kas išgali, siųskite tuijau šiuo adresu: KLB-LOKO Vasario 16 gimnazijai remti komisijos išdininko adresu: Mr. Pranas Šimelaitis, 1271 Allard Ave, Verdun, Montreal, P. Q.

Lietuviai visur

* Šių metų sausio 16 dieną suėjo prel. K. Šauliui 80 metų amžiaus sukaktis. Prel. K. Šaulys šiuo metu gyvena Šveicarijoje. Garbingas suaktyvininkas yra vienas iš likusių trijų gyvųjų tarpe Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akto dalyvių.

* 1952 metų Belgijos krašto valdybon išrinkti: pirm. Pr. Sekmokas, sekr. kun. Dėdinas,

šeštam, įplaukė \$ 210,25

Viso \$ 428,71
Kasoje liko \$ 158,71

Ir šitokius išteklius turėdamas susivienijimas jau buvo išmokėjęs už „Visasvietinę istoriją“ spaustuvininkui J. Paukščiui net 270 dolerių. Tai liudija apie Susivienijimo narių gilią švietimo reikalo supratimą, apie mokėjimą pasiaukoti bendram tautos reikalui.

Tiesą pasakius, čia mes matome tik šios organizacijos užuomazgą. Tai tik buvo pati, to didelio darbo, kurį susivienijimas Lietuvių Amerikoje, vėliau nudirbo. Susivienijimas daug pasikeitimų ir nemaža sunkių dienų išgyvenęs, pagaliau susikūrė, sutvirtėjo, pradėjo nepaliaujamai augti, kol pasiekė savo dabartinės padėties, patapdamas didžiausia vietoje išeivijoje lietuvių rankomis ir protu sukurta organizacija.

Vincas Saurusaitis.

Atsišaukimas į teisininkus

Malonūs Kolegos Teisininkai!

Po didelių tremties vargų išmus iš gimtojo krašto, turės ablaškę po visą laisvąjį pasaulį Lietuvos teisininkai tremtiniai praeitųjų metų gruodžio mėnesį korespondenciniu būdu išsirinko naujus valdomuosius organus savajai teisininkų D-jai.

Didelis balsavusių kolegų nuomimis (67%) rodo, kad jokie nuotoliai, jokios gyvenimo sąlygos nepajėgia užslopinti mūsų noro ir pasiryžimo turėti savąją organizaciją.

Kolegų daugumos valia pasaukti vesti Draugijos reikalus, mes krenpiamės į Lietuvos teisininkų tremtinių reikšdami padėką už pasitikėjimą ir kviečiame visus kolegas dar glaudžiau susiburti draugėn, dar labiau pajustų, jog esame viena Lietuvos teisininkų šeima.

Vargu kurios kitos profesijos lietuviai tremtiniai turėjo ar turi didesnius tremties vargų smūgius kaip mes teisininkai. Tačiau ir skaudūs smūgiai mūsų nepalaužė, nepastūmė į nevilgtį, nes mes šventai tikime, kad smurtas, išmetęs,

vas po šv. Kaliksto katakombas Romoje. Jo adresas: Catacombs of St. Calistus, via Appia Antia 110, ioma, Italy.

* Waterbury seniai laukta bendruomenės šventė įvyko sausio 13 d. Tai buvo išpūdingas Bendruomenės aktas ir puišus koncertas. Pagarbos lapais buvo pagerbti senieji kolonijos veikėjai: kun. J. Valantiejus, veteranas Jonas Tareila, J. Janušauskas ir J. Žementauskas, Tomas Matas. Žymiesiems veikėjams pagarbos lapus įteikė LOKO pirmininkas prel. J. Balkūnas. Solo ir duetu dainavo Zuzana Griškaitė iš New Yorko ir Metropolitain operos solistas Algirdas Brazis. Akopanavo Kauno operos dirigentas prof. Vytautas Marijošius dabar ir Connenticuto universiteto Hartfordo konservatorijos profesorius.

* Didžiausias kultūrinei veiklai vystyti kluvinys — neturėjimas savų patalpų — lietuviško namų židinio, pareiškė Australijos B-nės pirmininkas. Yra kilęs sumanymas, kad didesnės lietuvių kolonijos statydintųsi namus — Adelaidė, Geelongas, Melbourne, Perthas ir Sydneyjus.

* Vokietijoje, Wehnen b-Oldenburg stovykloje yra 470 lietuvių, iš kurių 63 džiovininkai, kitokių chronikų yra 7 šeimos, yra 4 našlaičiai, yra senelių po 70 metų. Tautiečiai prašmi juos šelpiti. Kreiptis adresu: m14b) Rutlingen, Lederstr. 24, Germany.

* Huntlosen b-Oldenburg kaimely yra 30 lietuvių džiovininkų. Prašoma jiems padėti. Rašyti: BALFo inf. sk. (14b) Reutlingen, Lederstr. 94, Germany.

Zemės ūkis bolevikų kupuotoje Lietuvoje

JUOZAS AUDENAS

IV. 1948 m. pradžioje Lietuvoje buvo tik apie 20 kolchozų, bet po didžiosios gegužės mėn. 22 d. žmonių deportacijos, liepos mėn., kaip praneša 1948 m. liepos 22 d. Izvestija, jau buvo 250 kolchozų.

„Nors daugiau kaip 300 kolektyvinių ūkių jau randame mūsų respublikoje“.

Tiesa, 1948 m. lapkričio 2 d. „600 kolchozų Lietuvoje“. Vilniaus radio, Sausio 1 d. 1949 m.

1949 m. vasario 16 d. Lietuvos komunistų partijos kongrese generalinis partijos sekretorius pranešė, kad jau 22.868 ūkiai sujungti į 926 kolchozus.

1950 m. spalio mėn. 80 proc. Lietuvos ūkių jau buvo sujungta į kolchozus. Taip praneša Lietuvoj išleidžiamoji Sovietų spauda.

Šiuo metu, reikia spėti, kad visas Lietuvos ūkis yra jau sukollektyvintas. Tada duoda pa grindų spėti todėl, kad 1950 m. Lietuvos teritorija buvo prtvarkyta visai kitais pagrindais, negu buvo anksčiau. Dabar visas kraštas padalintas į keturias apygardas: Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos. Šios apygardos padalintos į 87 rajonus, kiekvienas rajonas apima linkes, o kiekviena apylinkė į kolchozus. Tuo pačiu kol-

chozas padarytas ne tik ūkiniu, bet ir administraciniu vienetu, tai pirmoji administracinio susitvarkymo cėlė.

Šitas administracinis krašto padalinimas yra pirmasis juridinis nuostatas Lietuvoje, kuriuo konstatuojamas kolchozų buvimo faktas ir jo paskirtis net ir pačiame administratyviniame krašto suskirstyme. Šituo administracijos aktu jau yra užbaigtas Lietuvos žemės ūkio sukollektyvėjimas.

Dar reikia paminėti, kad šalia kolchozų, kurie teoriškai laikomi valstiečių kooperatyvais, yra ir sovchozai. Tai gyvena pačios valstybės laikomi ūkiai, kuriuose dirba samdomi valstiečiai ir jiems atlyginama, kaip samdomiesiems darbininkams. Visa administracija yra pačios valdžios pastatyta, kaip bet kurioj kitoj įstaigoje ar pramonės įmonėje.

c) Didžiųjų kolchozų organizavimas.

Kai buvo pradėtas kolektyvinių ūkių organizavimas, nebuvo žiūrima jų dydžio. Kiekvienas didesnis ar mažesnis apylinkės ūkininkai buvo suburia keturias apygardas: Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos. Šios apygardos padalintos į 87 rajonus, kiekvienas rajonas apima linkes, o kiekviena apylinkė į kolchozus. Tuo pačiu kol-

mos. Jam buvo leista turėti nuo savų vištų, o kartais net ir didesnių gyvulių ar aukščių. Ki visi gyvuliai ir ūkio padargai buvo laikomi kolchozo nuo savybe. Žemę turėjo dirbti visi kolektyviai, naudojant jų pačių turėtą inventorių. Žemės ūkio mašinos buvo surinktos iš visų ūkių ir įsteigtos specialės mašinų naudojimo stotys. Tas mašinas, kiek jos veikė, galėjo kolchozai nuomoti ūkio dar-bams.

Šitoks kolchozų ūkis paskutiniu metu rastas nebetinkamas. Ir Sovietų Rusijoje ir Lietuvoje pradėta organizuoti nauja kolektyvinių ūkių forma — agraragradais (agartown) vadinama. Toks naujas kolchozas jau susideda iš 3700—12.300 acres (1.500—500 ha) ir daugiau žemės. Buvusiųjų vienkiemių trobėsiai griaujami ir mėginama juos perstatyti vienoje grupėje, miesto pavydely.

1950 m. gale Lietuvos Komunistų Partijos sekretorius Trofimov nurodė, kad vietoj 2628 mažų kolchozų, sudaryti 1369 dideli ūkiai. Vidutiniai kiekvienas didelis kolchozas apima nemažiau kaip 127 ūkininkų kiemus. „Sovietskaja Litva“, 1950 m. Nr. 284-258, jis yra boševikų laikraštis leidžiamas Lietuvoje rusų kalba, nurodo, kad Šiaulių apygardoje 1000 valstiečių turėjo apleisti savo sodybas ir persikelti gyventi į dideliuose kolchozuose naujai pastatytus barakus, o jau 1952 m. visi valstiečiai būsią apgyvendinti kolektyvinių ūkių barakuose.

1951 m. liepos 8 d. „Tiesa“

nr. 159 rašo, kad Liet. Komun. Partijos Pirmasis Gener. Sekr. Astanas Sniečkus, respublikinių kolūkių partinių organizacijų pasitarime pranešė, kad 92 proc. Lietuvos valstiečių jau susitelkę į kolektyvinius ūkius.

„The Ukrainian Quarterly Nr. 3, 1949“.

d) Valstiečiai ir kolchozus varomi priverstiniai.

Boševikų žemės ūkio valdymo ir žemės ūkio dirbimo politika yra visiškai aiški. Žemės ūkis turi būti suorganizuotas ir eksploatuojamas kolektyvinėje formoje — kolchozuose. Visokiomis priemonėmis verčiami ūkininkai eiti į kolchozus prieš visą jų nenorą. Tačiau boševikų valdžia niekur viešai ir formaliai nenori pasirodyti, kad tik per jėgą ūkininkai eina į kolchozus. Boševikai viešai nori parodyti, kad ūkininkai patys „savanoriškai“ prašosi, kad tik jiems būtų leista gyventi ir dirbti kolektyve, o ne individualiai.

Kaip valstiečiai jungiasi į kolchozus galima suprasti iš tokių faktų aprašymo įvairioje spaudoje.

„The famine in Ukraine in 1935 can serve as a good example. This was the period of the greatest resistance of the period of the Ukrainians to the soviets. The peasant refused to solve in kolhozes. In reply they were deprived of their remaining food products, which were exported and sold at dumping prices, and as a result the granary of Europe began to starve. The peasant and cities in search of food,

but the Administration forbade the food stores to sell them bread. Millions of peasants that found they way to the cities fell dying on the roads thousands lay in the city streets“. (The Ukrainian Quarterly Nr. 3, 1949).

„Perspektyva, kad reikės pailikti savo kad ir mažą, bet mylimą žemės sklypelį ir gyvenimą leisti su visiškai sveikimais žmonėmis, neretai su nuskurusiais, išbadėjusiais, ligotais, nešvariais, utelių udgraužtais ir tinginiais Tarybinės Rusijos valstiečiais, Pabaltijo krašto ūkininkus stumia į neviltes žygius: jie atsikaso stoti į kolchozus, prieš tai dar sudegindami namus ir sunaikindami ūkininkų pasipriešinimą auga pagal Sovietų spaudimą. Prieš kelis mėnesius Sovietai prieš savarankius ūkininkus pradėjo sistemingą naikimo akciją. Kiekvienas jai priešingasis ūkininkas ir net be žemės apšaukiamas „nacių bend radarbiu“, išvaromas iš sodybos, išvežamas arba uždarymas pagydyti koncentracijos stovykloje“. („Basler Nachrichten“ 1948 m. rugsėjo 15 d.).

„Netikėkite boševikų žinioms apie kolchozų „savanoriškus“, — pats pergyvenau visas komedijas. Niekas nebūtų į kolchozus ejęs jei būtų pajėgęs mokėti mokesčius: už karvę, telyčią, kiaulę ir begales mokesčių. Privarė į kaimus visokių „ėigonų“ (autorius čionais vadina tuos iš įvairių Sovietų Sąjungos vietų atgabentus kolchozininkus ir apgyven-

dintus išvežtųjų į Sibirą lietuvių ūkininkų vietoje), o šie pradėjo šiekti, kad reikia jungtis į krūvą, tai nereikės mokėti mokesčių, bet patys gausime iš valdžios. Ir jie „nubalsavo“ už visus, o lietuvių, prispausti mokesčių, tylejo“.

Taip pareiškė asmuo, š. m. gegužės mėn. ištrūkęs iš Lietuvos ir prasižvėręs pro geležinę uždangą. (Nepriklausoma Lietuva“, 1951. VI. 14 d.)

„Stalins colectivization campaign uprooted the lives of 100 million people. Twenty million peasant families were wrenched from their land and forced into 250.000 collective farms. Peasant riots and uprisings broke out Through the whole of Russia. All were suppressed. Whole villages were burned to the ground and many districts were bombed by Government planes.“

The destruction of crops and livestock caused widespread famine. No one nows exactly how many millions of peasants perished in those years, mostly of starvation. Former Communist officials speak of five to eight million. In retrospect Stalin admitted to Winston Churchill that the campaign was for him a harder struggle than war against Nazi Germany. It showed to what length the Communists were prepared to go change the peasants into proletarian-style state workers“. („The New York Times Magazine“, July 22, 1951.) „The Peasant Harries the Kremlin“ by Michael Padev.

Bus daugiau.

Apie kasdienybę, rašytojus ir knygas

HENRIKAS NAGYS

Juozas Kėkštas, autorius ke-
turių poezijos knygų, (Toks gy-
venimas, 1938, Vilnius; Ru-
dens dugnu; Staigus horizon-
tas, 1946; Roma; Diena nak-
tin, 1947, Buenos Aires) išlei-
do 1951 metais penktąją poe-
zijos rinkinį „Ramybė man“.
Išleido Gabija; knyga 45 pus-
lapių.

Kėkšto savitas, šviežias poe-
tinis žodis atkreipė kritikos dė-
mesį, pasirodžius jo rinkiniui
„Rudens dugnu“. Tuomet ji-
sai prakalbo ir skaitytoją visu-
sietvart, kurį parsinešė iš ka-
lėjimų ir mūsų laukų. Ir, iš
tiesiogis ir karčiai graudus jo
žmogiškasis pasisakymas sudo-
mino kritiką. Už kietokos, kar-
tais dirbtinai nuskamban-
čios, eilėdaros, už nevisuomet
taiklaus palyginimo ir nevisur
ryškaus vaizdo, Kėkšto poezi-
joje tačiau visados galima bu-
vo jausti nemeluotą išgyveni-
mą, nuoširdų tokio išgyvenimo
perteikimą skaitančiam žmo-
gui Kėkštas nėra suinteresuot-
as formalinėmis plonybėmis,
dailiai nublizgantais rimais ir
sklandžiai skanuoju ritmu (ži-
noma, tuo nenorima pasakyti,
kad formalinio eilių išbaigimo
poetas nesiekia), jis visą svorį
perkelia į monologinį žmoni-
škųjų situacijų išsakymą. Todėl
jo eilėraščiai dažnai nuspalvinti
patosų ir beveik išimtinai ego
centriniai. Tą patį galima net-
gi pasakyti apie eilėraščius,
kur poetas kalba trečiuoju as-
meniu.

Taip naktį ir dingo jis, alėjų
numylėtas,
svajonių ir sapnų nerealių
meilūžis.
Praėjo liūdnas ir žvaigždžių
nepastebėtas,
ir vėtroms ir audroms tylon
nuūžus.
(R. m., 13 psl.)

Tam tikrą dalį poezinės tra-
dicijos Juozas Kėkštas yra per-
ėmęs iš Kazio Borutos ir jauno
sios lenkų poetų kartos. Šian-
dieną gi, atrodo, jo poezinio pa-
saulio formavimasi įtakuoja
taip pat Pietų Amerikos poe-
tai. Tai įrodymas, kad poetas
vis dar formuojasi, kad jisai yra
atviras ir gaus kiekvienam su-
tiktam kūrybiniam broliui kad
jo poeziją vertinant reikia įkal-

kučiuoti nerimasčio kupiną jo
poetinė prigimtį.
Pagrindinė jo poezijos gai-
da — ir šiam naujam poezi-
jos lanke — yra nervingo ir
sunkaus laikmečio daužoma
žmogaus širdis, benamio ir iš-
kankinto žmogaus širdis — jos
ilgesingas troškulys šviesos ir
ramybės.

Ieškom šviesos naktį. Dienos
užtekta
Ir rytmečio rasos gaivios gal
būtų mums gana,
kad vėl pabustum, prisikeltum
ir užventkum
visas naktis širdin beplaukian-
čias, ir dingtų nykuma.
(R. m., 24)

Sunku nepastebėti, tačiau,
kad mažajam rinkiny nėra vis-
kas pakankamai stipriai įremin-
ta, kad vienas kitas posmas įsi-
rėžia disonansu, nes žalojama
perdaug prozaikiškos arba dirb-
tinios poezinės figūros, kad kart-
kartėmis ir paties poeto laiky-
sena pabrėžtinai iškeliami sne-
non ir akcentuojama. Kėkšto
stiprybė yra jo poezinės frazės
šiltumas: poetas paprastu ir
drąsiu žodžiu atranda žmogiš-
kajį kontaktą ir įtikina skaity-
toją jo kūrybinės tiesos grynu-
mu. Norėtusi, kad šito kelio
poetas neatsisakytų.

(Savotiškas unikumas mū-
sų literatūrinėje tradicijoje yra
Kėkšto naujos knygos pradžio
je išspausdinta recenzijos iš-
karpa. Pirmam puslapyje. Ne
diskutuodami tų teigimų objek-
tyvios vertės, vis dėlto norėtu-
me paabejoti ar tai skoningas
sumanymas).

Bus daugiau.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Faustas Kirša. ŠVENTIEJI

AKMENYS. Didaktiniai eilė-
raščiai. Viršelės dail. T. Va-
liaus. Išleista prel. Pr. M. Ju-
ro lėšomis. Tiražas 1000 egz.
Brooklynas, N. Y. 1951 metai.
Kaina nepažymėta. Spaušta
TT Pranciškonų spaustuvių
Brooklyne.40 populiarų DAINŲ. And-
riaus Mirono verstos ir origina-
lios dainos, dainuotos su Balio
Pakšto ir kitais šokių orkest-
rais. Chicago, 1952. Kaina 75
centai. Adresas: Mr. A. Miro-
nas, 3348 S. Lowe Ave, Chica-
go 16, Ill., USA.

Moksio-technikos naujienos

ATOMINĖS ENERGIJOS JĖ GAINĖS KANADOJE.

C. D. Howe, Canadian De-
fense Production Ministeris To-
ronto Universitete skaitė pas-
kaitą ir pasakė:

— Kanada įžengė į atomi-
nės energijos sritį labai kukliu
būdu, bet kasdien šita sritis jai
pasidaro vis reikšmingesnė ir
svarbesnė. Aš tikiu, kad dau-
guma šitoj auditorijoje (Wal-
berg'o paskaitoje) dar gyvens
ir matys dideles atominės ener-
gijos jėgaines, kurios ties
energiją didesniais šio krašto
jėgainių tinklu, ir matys viso-
kių rūšių atominės energijos
jėgainių išsivystymą, kuris
tiesks industrijai gyvybinį krau-
ją tokiose srityse, kurios negali
būti aprūpintos hydro - elek-
tra“.

NAUJA „S“ BOMBA.

Sausio 27—31 dienomis New
Yorke posėdžiavo UNESCO
konferencija, kurioje buvo
svarstoma žmonių pertekliaus
problema ir iš jos kylančios
kompliakcijos.

DP komisijos narys H. N.
Rosenfield nurodė, kad žmonių
pertekliaus keliamąjį pavojų.
Jo teigimu, dabar pasaulyje
esą apie 60 milijonų žmonių per-
tekliu, kuriam reikia įieško-
ti vietos ir darbo. Jis šį pertek-

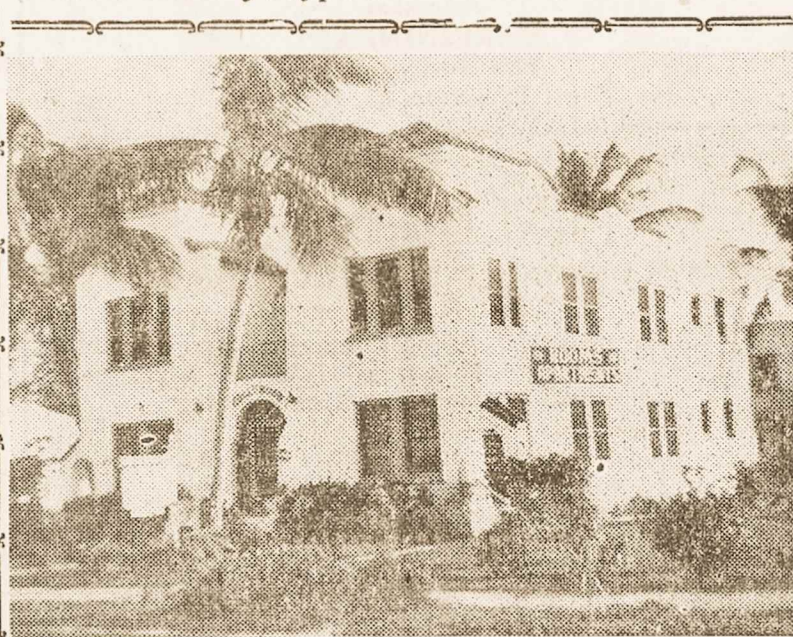
lių ir iš jo kylančių pavojų pava-
dino „S“ bomba (angliškai —
Surplus people bomba), kurios
sprogimas esąs pavojingesnis
negu A (atominės) bombos.

Neturį darbo ir pragyveni-
mo žmonės paprastai maištau-
ja, pasirenka netikrus, speku-
liuojančius jų nelaimėmis, va-
dus ir gali sudaryti didelių
kompliakcijų. Todėl vieni kon-
ferencijos dalyviai siūlė sušvel-
ninti JAV imigracijos varžy-
mus, kiti siūlė sudaryti per-
tekliu žmonių apgyvendini-
mo ir įkūrdinimo planą, kurį
turėtų vykdyti visos valstybės.
Treti nurodinėjo, kad žmonija
turi pasiskirstyti ir vietos ir ža-
liavų ir kitokių gyvenimo prie-
monių ištekliams, nes be tvar-
kos nieko gera negali būti.

MOKYKLA — LIETUVY- BES TVIRTŲ!

Pirkdami „MOTINOS MO-
KYKLOS“ ženkliu — ją
stiprinsite!

KEISDAMI ADRESUS nepa-
mirškite pasiūsti 25 c. (smul-
kiais pašto ženklais).

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.

Gražiausia ir patogiausia vieta
Vakacijoms, tai pal-
muotame Hollywood Floridoje. Apartamentus užlaikis-
me pirmos rūšies su visais patogumais. Kvietiu visus
lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna
nuolatine vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsive-
žame, paskambinus telefonu 3290.

— Miegok, miegok, Anele.
— Tokiam amžiui ir su tokia sveikata... — rūpestin-
gai tėsė Anelė.
Tėvas priekaištingai į ją pažiūrėjo, šyptelėjo ir šuk-
telėjo:

— Su tokia sveikata! Va!..

Jis išmetė rankas priekin, pritūpė ant vienos kojos, ant
kitos, pašokęs aukštyn išsiskėtė, padarė sraigat kairėn, de-
šinėn, kaip anuomet karo mokykloje ir, subūnįjęs kumš-
čiais iškelton krūtinėn, nutvėrė viena ranka dukteriai už
galvos.

— Tokiam amžiui! Su tokia sveikata!.. — urzge
veldamas jai plaukus. Paskui panardino jos galvą pagal-
ven ir išėjo praustis. Ir net koridoriu eidamas girdėjo jos
laimingą juoką.

Koridoriuje dar buvo tamsu ir taip tylu, kad net jo šliu-
rių šlepsėjimas aidėjo cementu, o kai prausykloje atsuko kra-
nų, tai vandens čiurlenimas kriokliu sužūė. Prausykloje bu-
vo drėgna ir vėsu — jam nebuvo šalta. Neskubėdamas įsiai-
nusiskuto, pakiso po kranu pečius, pylė šaltą vandenį ant
krūtinės ir vėliau šluostydamišis gerėjęsi nuo kūno kylan-
čiais garais. Dabar jis visas iš šaltio drebėjo, bet sukaupęs
valią nesiskubino, didžiavosi, kad dantys nesikalena. Tyčia
lėtai nušluostė skustuvą, išplėvė indelį ir tik koridoriu iš-
ėjęs norėjo bėgti pasiokinėdamas, lyg jaunas kumeliukas.
Ir jei ne ta tyla, būtų pasileidęs, — taip smagiai jis jautėsi.

Kambaryje rado dukterį, užsivilkusią lengvą rytinį ap-
siaustelį, betaisančią jam sumuštinis. Ant elektrinės kros-
nelės jau šnypstė virdulyje kava. Patenkintas dukters rū-
pestingumu jis, vis dėlto, tėviškai ją pabarė: kam ji kėlėsi,
kam varginosi, būtų juk ir pats išsiruošęs. Pamatęs uždary-
tą langą juokdamasis paklausė.

— Sušalai?

— Kad toks drėgnas rudens oras smelkiasi per langą,
— atsakė ji pasipurčiusi. Ir šypsodamasi pridėjo: — Nevisi
tokie jauni ir karšti, kaip pats.

— Nors kartą tu pripažinai, kad tavo tėvas nėra sugu-
ręs senis, — patenkintas garsiai juokėsi. — Kam ruduo, o
man pats vidurvasaris. Negreit dar man prasidės ruduo rug-
sėjį.

Valgydamas jis žiūrėjo į besišukuojančią prie veidro-
džio dukterį ir galvojo, kad taip neseniai toje vietoje šuka-
vosi Birutė. Taip pat atmetusi galvą, tokia pat grakšti...
Jis pamėgino sukauptą vaizduotę pamatyti ten Birutę, kaip
tada, dangiškos spalvos suknelėje ir kaštaniniais plaukais,
bet tematė dukterį gėlėtam apsiaustelyje ir varno sparno
plaukais. Tačiau, nors dukrė nekvepėjo anuo erzinančiu aro-
matu ir netraukė jo smalsaus žvilgsnio, bežiūrint į ją augo
godulys ir apėmė nerimas, lyg stovėtų ten Birutė. Matė

KULTŪRINĖ KRONIKA

„BUBULIS IR DUNDULIS“

Kas dar nematė linksmojo vo dvasinę ir medžiaginę garo-
nutikimo — A. Rūko veikalo vė.

— „Bubulis ir Dundulis“ —
linij patarnavimą mūsų rašyto-
nų 4 val. po pietų Gesu Hall,
1000 Bleury. O kas jį jau ma-
tė, gales kartą pasigrožė-
ti ir visą popietį pasidžiaugti,
nes šis veikalas idomu pama-
tyti ne kartą, bet kelis kartus.
Šis gi spektaklis bus jau pas-
kutinis Montrealy, todėl nie-
kas tenepraileidžia šios progos
neišnaudojęs.

NUaujo lnotypo fondo vaju.
Spaudos Bendrovės „Nepri-
klausoma Lietuva“ akcininkų

susirinkime buvo iškelta min-
tis, kad norint savarankiskai gy-
vuoti ir pačiai sau kurti egzis-
tenciją, reikia plėstis — iš-
gyti mašinų ir pirmoje eilėje —
išsigyti naują linotypą.

Naujųjų 1952 metų proga
pirmieji tam tikslui nupirko še-
rų:

LITERATŪROS PREMIJOS AKTAS VENECUELOJE.

Brangindami lietuvišką
spausdintą žodį ir per jį besi-
reiškančią mūsų tautinę kūry-
bą, cinančią iš mūsų tautos
dvasios gelmių ir savo grožiu
tarnaujančią tai pačiai mūsų
tautai, mes, šį aktą pasirašiu-
siej, sutariame sudėti šitokią
auką:

Bielūnas Jurgis	1000
Jablonskis Liudas	1000
Kikas Donatas	509
Mikalasienė Petrė	500
Vencus Vladas	1000
Zupkus Marius	500
Vokietaitis Kęstutis	500

Viso Bolivarų 5000
Penki tūkstančiai Bolivarų
lygu 1500 dolerių.

Tą bendrą ir visą auką pa-
skiriame 1951 metų Literatū-
ros Premijai, kuri savo ruožtu
būtų paskirta geriausiajam tų me-
tų rašytam kūrinii — poezi-
jai, apysakoms ar romanui.

Šia premiją auksime visų
Venecuelos šalyje gyvenančių
lietuvių vardu ir skiriame atgi-
tutinėje parodoje Breslia, Ita-
musios Lietuvos 1918—1940
metuose trijų Respublikos Pre-
zidentų — Antano Smetonos,
Aleksandro Stulginskio ir Ka-
zio Griniaus pagerbimui.

Šių trijų garbingų Lietuvos
Premijų, buvusių Lietuvos Res-
publikos priešaikyje — asme-
nyje pagerbiame ir pačią Lie-
tuvą, didingos jos praeities pa-
unksmėje ir laisvėje kūrusią sa-
mybą.

Filmas „Milk-Made“, kuris
buvo pagamintas Kanadoje, la-
mėjo aukščiausią premiją tarp
lietuvių vardu ir skiriame atgi-
tutinėje parodoje Breslia, Ita-
musios Lietuvos 1918—1940
metuose trijų Respublikos Pre-
zidentų — Antano Smetonos,
Aleksandro Stulginskio ir Ka-
zio Griniaus pagerbimui.

Šių trijų garbingų Lietuvos
Premijų, buvusių Lietuvos Res-
publikos priešaikyje — asme-
nyje pagerbiame ir pačią Lie-
tuvą, didingos jos praeities pa-
unksmėje ir laisvėje kūrusią sa-
mybą.

Filmas „Milk-Made“, kuris
buvo pagamintas Kanadoje, la-
mėjo aukščiausią premiją tarp
lietuvių vardu ir skiriame atgi-
tutinėje parodoje Breslia, Ita-
musios Lietuvos 1918—1940
metuose trijų Respublikos Pre-
zidentų — Antano Smetonos,
Aleksandro Stulginskio ir Ka-
zio Griniaus pagerbimui.

Šių trijų garbingų Lietuvos
Premijų, buvusių Lietuvos Res-
publikos priešaikyje — asme-
nyje pagerbiame ir pačią Lie-
tuvą, didingos jos praeities pa-
unksmėje ir laisvėje kūrusią sa-
mybą.

— Ji pasakė: „Tokiam amžiui“, — galvojo jis, — lyg
penkios dešimtys senatvės reikštų. Esti tokio amžiaus senių,
bet aš, argi nesijaučiu, kaip anuomet, kada virpėdamas iš
nekantrumo bėgdavau su būsimą žmona pasimatyti? Ir ar
ne pasimatymai jis važiuoja šiandien? Gal ir buvo senat-
vės po to, kai mirė žmona, kai kalėjime bolševikai pasuki-
nėjo sąnarius, kai prispaudė tremties vargai... Gal ir bu-
vo... Bet ar šiandien jis jaučia senatvę? Ar juto ją bent
kada? Buvo prisnūdęs, bet nepasenęs! Po to, kai pažino
Birutę... Juokai! Net ir dukrė, ne vien metai, nėra senat-
vės ženklų. Ar tai čia jo dukrė? Kas patikės? Ar ji pati
tuo tiki? Tokio jauno jėgingo vyro! Juk ne kartą sveti-
mieji ją jo žmona palaikė. Ar tai nėra jaunystės atestacija?
Ir ar nėra jų santykiai, kaip sesers ir brolio? Ar nėra abu-
dų išdykėliški smagūs, nežūrint baises vargo? Nuo ta-
da... Kvailystės! Ir anksčiau jis nebuvo surūgęs.

Pavalges švelniai nustūmė dukrėn nuo veidrodžio ir
pats į ją akyliai išžiūrėjo. Energingas veidas, pilnos gyvy-
bės akys žiūrėjo į jį. Keletas raukšlių veide, šarma paaus-
ius... Ne, tai ne senatvė, tokie dalykai tik puošia vyrą:
Lygino ranka plaukus, taisė kaklaraistį, kad viskas būtų
tvarkoj, kaip anuomet, ir niekaip negalėjo nuslėpti nuo duk-
ters to keisto nerimo, kurio šia valandą buvo daugiau negu
minčių ar valios atrodyti abejungu. Kalbėjo šį ir tą, o galvo-
je vis šmėkščiojo Birutė, kad greitai ją pamatys, kad... Ak,
argi galima aprašyti, kokios viltys degina vyrą prieš pasima-
tymą. Dargi prieš pirmąjį pasimatymą. Juk kas buvo, bu-
vo seniai, dabar vėl buvo pradžia su virpuliu ir nekantrumu,
su pastangomis paslėpti tiesą, su baime būti atidengtu.

— Na, dabar tik gėlės atlapė trūksta, — susijuokė jis
atsitiesdamas nuo veidrodžio. — Pasžiūrėk į savo tėvą —
matei kada šaunesnį jaunuolį, a?

Jis stovėjo prieš dukerį išsitempes ir išdykėliški šyp-
sojosi. Gėrėdamasis tėvu šypsojosi ir dukrė.

— Gali tiesiog piršliuosna traukti! — pasijuokė ji.

Šis sakiny tėvą vos nenuplikino ir kad neišiduotų, jis
nutvėrė ją, pakėlė ir pagrūmojo:

— Ir nuvažiuosiu! Ir gausi pamotę raganą!

Sakė juokais ir pats kaito iš gėdos ir laimės drauge.
Benešant Anelę prie lovos jam pasivaideno, kad neša lauki-
mę virpančią Birutę. Karščio banga perbėgo kūnu, apėmė
silpnumas... Bet greit jis susitvėrė, triukšmingai numetė
ją lovon, pabučiavo kaktan, žvilgterėjo į laikrodėlį, griebė
apsiaustą, portfelį ir nėrė pro duris.

Kieme jau buvo šviesu. Stovykla kilo iš miego. Viena-
me, kitame lange buvo matomos bekyš susivėlusios žmonių

RUDUO

BALYS GRAŽULIS

Žadintuvus sučiurškė. Aštrus, iki dantų gėlimo, garsas
staiga perplėšė ryto tylą, nuskubėjo prie lango, trenkė sie-
nosna, kierto durysna grąsindamas išsilaužti iš kambarėlio ir
prizadinti visą stovyklą. Bet pirmiau, negu jis spėjo prasi-
kalti kareivinių koridoriu ir juo bėgdamas pasibelsti į kai-
mynų daris, net pirmiau, negu jis spėjo ištrūkti per atdarą
langą, platus delnas nusileido ant žadintuvo, apgniaužė jį ir
užslopino besklįstančias garso bangas. Žadintuvus nustojo
šokinėjės, dusliai paparpė ir nutilo. Gulįs lovoje vyras už-
dėjęs ranką ant žadintuvo baigia klausėsi. Ne, skambutis
nesuspėjo pabudinti kaimynų. Tik dukrė savo lovoje apsi-
vertė ant kito šono, tik palkšva aušra be garso smelkėsi per
langą. Gerai, kad pabudęs laukė...

Išlipęs iš lovos vyras sustojo kambarėlio viduryje, iš-
kėlė plačiai rankas, pastypčiojo ant galų pirštų, paskui pri-
ėjęs prie lango giliai įkvėpė vėsaus, drėgno oro. Stovėjo
prie lango vien trumpose apatinėse kelnaitėse ir galinai
raivėsi. Pramerkusiai akis dukteriai prieblandoje jis atrodė
tvirtu, šmėklišku mižinu. Tokiu šia valandą jautėsi ir jis
pats. Benediktas Juras, — šis augštas, raumeningas, plačia,
apžėlusia krūtine vyras.

Vėsus ryto oras lyg vanduo liejosi ant jo nuogo kūno,
paširpino odą, sukietino šilto patalo išglebintus raumenis,
bet vyro nepriverstė drebtė. Juras tejtuo seniai seniai
nebuvo jėgą raumenyse, kaip jausdavo rytais anuomet ka-
ro mokykloje, kada švilpuko išmestas iš lovos elastingu šuo-
liu strikteldavo ant grindų iš karto snauduliu nusikratyda-
mas, kai žiemos speigui žnybčiojant ausis vienmarškinis, ga-
ruojančia krūtine gimnastikuodavo rajone. Ir niekuomet ne-
būdavo šalta, nebūdavo daikto, kurio nebūtų norėjęs sutriuš-
kinti, kuris nebraškėtų rankose. Tokios pat nuotaikos ap-
siaustas stovėjo jis ir dabar prie lango: pilnas jaunatviškos
jegos, besigėręs savo plačia krūtine. Pajutęs ji stebintį duk-
ters žvilgsnį. Juras dar aukščiau pakėlė krūtine, vėl išskė-
tė rankas, sugniaužė kumsčius, kad net iyslos sutraškėjo,
taip kaip anuomet paplūdimyje, kai juo stebėjosi būsimoji
žmona. Nors čia tebuvo dukrė, bet ir tai buvo malonu, kad
ji mato tėvą tokį jauną ir tvirtą. Tačiau dukteriai neištruko,
kaip anuomet motinai, nuostabos šūkis ir ji nenuleido gėdin-
gai akių, kaip aną rytą Birutė tėvui atsisukus. Ji tik dar
augščiau pasirėmė ant rankos ir priekaištingai perspėjo:

— Persišaldysi plikas, tėveli, prie atviro lango.

Dukters žodžių sugėdintas ir net įžeistas jis ją irzliai su-
barė:

IŠEINA „PASAULIO LIE TUVIŲ ŽINYNAS“.

New Yorko Lietuvių Vaizbos Butas (Lithuanian Chamber of Commerce, Inc.) ėmėsi iniciatyvos remti Pasaulio Lietuvių Žinyne išleidimą, kurį spaudai baigia ruošti Anicetas Simutis, autorius, prieš kelis metus JAV-bėse neblogą pasisekimą turėjusios knygos „The Economic Reconstruction of Lithuania After 1918“.

Tokio pobūdžio leidinio reikalingumas po įvairiausių kraštų išsimėčiusiems lietuviams jau senokai yra pribrendęs, jis turėtų palengvinti lietuvių tarpusavio susižinojimą ir tuo pagelbėti išlaikyti tautinį solidarumą. Išleidžiamam Pasaulio Lietuvių Žinyne aprašytos visos laisvojo pasaulio valstybės, kuriose tik yra didesnis skaičius lietuvių, bendrai, teritorijos plotas ir apžvelgiant lietuvių į ten atsikraustymą bei paduodant ir apytikrų lietuvių skaičių.

Kiekvienoje valstybėje lietuvių apgyventi miestai surašyti alfabetine tvarka ir nurodyti adresai lietuvių įstaigų, organizacijų, parapijų, advokatų, gydytojų ir lietuvių biznierių.

Be adresų Žinyne yra keli platūs skyriai lietuviams reikalingai informacijai. Skyriuje „Kaip įvažiuoti į JAV-bes“ sutrauktai ir suprantamai išsiaiškinti JAV-bių imigracijos įstatymai, nurodyta, kas yra kvotiniai ir nekvočiai imigrantai, išdėstytos sveikatos ir kitokios prežastys, dėl kurių vizos gali būti prašančiam atsakytos, išdėstytos įvairių rūšių pirmenybės vizoms gauti, išdėstytos vizų privilegijos teikiamos kai kurių profesijų asmenims, o taip pat vedusiems JAV-bių pilietes ar išteklėjusioms už JAV-bių pliečių, išvardytos jūri-

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Antanas Biržiška, poetas

Rūkas, Dr. Petras Jonikas, rakiu adresu: Chicagos I etuvių šytojas Antanas Tuly, mokytojas Domas Velička, mok. Ma tas Kriškiūnas ir mok. Sonė Pipiraitė. Vertintojų komisi-jai pirmininkaus Sonė Pipiraitė.

3. Premijuotas novelės Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija spausdins metraštyje ir kituose savo leidiniuose.

4. Konkurso teisingumui patikrinti novelės turi būti pasirašytos slaptyvardžiu. Slapyvardis reikia užrašyti ant uždaro voko, kuriame turi būti tikrasis autoriaus vardas ir adresas.

5. Noveles reikia siųsti to-

6. Paskutinė diena novelėms įteikti: 1952 metų balandžio 30-oji.

Temą, siužeto pobūdį ir apimtį pasirenka autorius.

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija.

„EVANGELIJOS ŽODIS“

sausio - vasario mėnesių nr. Iliustruotas laikraštis. Adresas: „Evangelijos Žodis“, 327 South LaSalle Street, Chicago 4, Illinois, USA.

„DARBININKA“

Išėina du kartus savaitėje „DARBININKAS“

buria aplin save daug bendradarbių. Visuose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus.

„DARBININKAS“ yra geriausiai informuotas pasaulio lietuvių laikraštis.

Prenumeratos kaina metams: JAV \$ 5.00

Brooklyn, N. Y. — \$ 5.50

Kanadoje \$ 5.50

Užsienyje \$ 5.50

Pusmečiui \$ 3.00

„Darbininkas“ siunčiamas susipažinimui 2 sav. nemokamai.

Adresas: „DARBININKAS“ 680 Bushwick Ave Brooklyn 21, N. Y.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajėškėjimus ir jų atsišaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

petan, kaip dainavo ir juokėsi, kaip nejučiomis pajuto, kad Birutė apsiutė jį savo meilumu, jam šypsojosi, jį erzino ir elgėsi su juo lyg su jaunuoliu. Ir kaip jis nustebo, kad dar nebuvo užmiręs šokti! Kaip po ilgų metų pertraukos vėl apkabinęs moters liemenį lengvai sukdamas pažiūrėjo į jos akis. Sukosi viesulėškiai, kaip jaunas išdykėlis. O gal buvo sukamas, nešamas valso garsų, nustebe ir iškaitęs? Ir susyk jaunystės jėgos sugrįžo, miklumas, rafinuotas kavalieriškumas vėl buvo čia. Ir kaip anuomet, prieš daugelį metų, norėjosi stipriau prisitraukti moters liemenį, palenkus galvą jausti šokėjos garbanas kutenant skruostą, šnabždėti į ausį rinktinis šelmiškus žodžius. Ir visa tai rado atgarsį, sulaukė atsakymo — galvutė glaudėsi prie jo krūtinės, į jį pakeltos akys reikė pasitenkinimą ir atsidavimą, vylingas šypsny drąsino. O žodžiai: „Ponas majoras taip puikiai šokat!“, kėlė pasididžiavimą ir pasitikėjimą. Ir kai jis atsakė, kad tai jos jaunystė pakėlė jo senus sparnus, ji beveik rimtai užginčijo: „Senas! Daugumas norėtų tokie seni būti!“

Gal tai, kad jis seniai nebuvo šokęs, seniai nebuvo turėjęs moters rankose, o gal išgertas vynas staiga jį pavertė jaunuoliu. Jis šoko nepavargdamas, kalbėjo nepritrūkdamas taikliausio šamojaus, žavėjo jį apstočiusius, stebino šokejas. „Pone majoro! Pone majoro!“, skambėjo aplink jį ir jis matė, kad karininko vardas dar ir dabar nebuvo nustojęs savo magiškos galios moterims.

„Pone majoro! Pone majoro!“, skardeno jos su kiekvienu sakiniu. Malonu buvo tų žodžių klausytis, malonu buvo ir žinoti, kad jis šitam vardui gėdos nedaro. Jauno karininko galantiškumu asistato jis šokėjoms, stamantrus ir lengvas suko jas į taktą. Ir nors sukosi su daugeliu, su Birute nepasimete, susirasdavo viens kitą iš tolo. Kur bežvelgė, vis sutiko jos šypsnį, vis pastebėdavo jos žydrią suknėlę, taip pabrėžiančią jos lieknumą ir taip tinkančią prie šypsnio.

— Bjaurus oras. Taip šalta ir drėgna... — skundėsi Petukonis, o Juras matė save, bevedantį iš pobūvio dukterį su Birute. Ėjo viduryje, apglėbęs jas abidvi, kaip kaimo šaunuolis tarp merginų; glaudė jas, juokėsi, stumdėsi... Kai paskui kambaryje nusirengiant netyčia pamatė ją vienuos marškiniu. Ružavus, apvalius pečius... Kai austant pakilęs jos pažadinti besivėdindamas prie atdaro lango pajuto jos smalsų žvilgsnį, stebintį jo nuoga galingą krūtinę. Kai jis atsisukęs jį prisimerkė, kai jis stebėjo jos, aušros apšviestas, pečius, garbanas... Kai negalėjo atitraukti žvilgsnio jai šukuojantis prie veidrodžio... Tą valandą jam galutinai paaikškėjo, kad jam trūkstą, reikia jos ir kad reikia išiešti rankas, kad ji būtų jo. Tą valandą kilo ir staigus apsisprendimas tučtuojau vykti į savaitėmis atidėliotą kelionę, prapęsti jos artumo laimę. Ir kai jis pasakė vykstant kartu, jos nemeluotas džiaugsmas pripildė jį vilties vėl panardino vakarykščion siautuliškon nuotaikon.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

ŽIEŽIRBOS

Prieš 2 metus:

„Prasidedant antrajam pasauliniam karui Lietuvos vyriausybė nutarė vieną iš diplomatų paskirti visų diplomatų šefu... Respublikos prezidentas tokius įgaliojimus suteikė Lietuvos atstovui Romoje prie Krivinalo p. S. Lozoraičiui. Pasirodo, kad tai buvo labai apdairus žygis, kuris dabartinėje Lietuvos padėtyje turi nemažos reikšmės... Geriausias tam įrodymas yra Kanados vyriausybės sutikimas priimti paskyrimą naujo Lietuvos konsulo. Tas paskyrimas, kaip mūsų jau buvo rašyta, buvo padarytas

Diplomatų šefo p. Lozoraičio aktu.“

„Tėviškės Žiburiai“, 1950. I. 4.

Po 2 metų:

„Lietuviškoji visuomenė giria, kad p. Lozoraitis turįs įgaliojimus būti diplomatų šefu. Sakoma, kad tai esąs labai vertingas įrankis mūsų bylai vesti, atseit p. L. sakosi turįs svarbų raktą, kuris galis daug durų atrakyti.

Deja, apie kokį nors jo panaudojimą visuomenė dar nieko negirdėjo...“

„Tėv. Žiburiai“, 1951. X. 18.

Susidomėjimą keliančios šalys. Nepalas

Kas mokėsi geografijos, žino, kad dvi valstybės glaudžiasi Himalajų kalnuose — Nepalas ir Butanas. Deja, nors mes patys kartais stebimės, kad tas ar kitas kitatautis nežino Lietuvos, bet labai galimas dalykas, kad ir mes ne visi žinome Nepalą, kuris dvigubai didesnis už Lietuvą.

Nepalas yra Himalajų kalnuose ir jo slėniuose. Šiaurėje jo siena sueina su Tibetu, rytuose su Pekistanu, o pietuose ir vakaruose su Indija. Nepalas yra dvigubai didesnis už Lietuvą. Napalas ir gyventojų turi dvigubai tiek, kiek Lietuva — apie 7 mil. Sostinė — Katmandu — turi 110.000 gyventojų. Nepale gyvena per

1768 m. viena Indijos gurtas tautybės giminė išiveržė į Nepalą, užkariavo jį ir ligšiol valdė despotiškai. 1923 m. Anglija pripažino Nepalo nepriklausomybę, o 1947 ir JAV pasiuntė ten savo atstovą prieš karalių, kuris Nepalą valdė. Daug bar karalius nuverstas. Valdo džia premjero rankose.

Lietuva — apie 7 mil. Sostinė — Katmandu — turi 110.000 gyventojų. Nepale gyvena per

de perversmą.

AR JAU SKAITAI? MODERNIŠKĄ ILIUSTRACINĮ PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINĄ.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

LIETUVIŲ DIENOS

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.

VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS 9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3, CALIFORNIA, U. S. A.

ATSISAUKIMAS Į TEISININKUS.

(Atkelta iš 4 psl.)
pranešti C. Valdybai. Išsiaiškinusi, kokio dydžio nario mokeskis daugumos kolegų pagėdaujamam, C. Valdyba paskelbs jį vieniems privalomai ir tuomet galės susidaryti šioms metams samatą. Iš nario mokesčio turėtų susidaryti lėšų savajai spaudai. Todėl C. Valdyba manytų, kad nario mokeskis d-jai jokiū būdu neturėtų būti mažesnis kaip vienas doleris mėnesiui.

C. Valdyba mano, kad sergančių ir vargstančių kolegų šelpimas yra mūsų moralinė prievolė. Todėl C. Valdyba kviečia kolegas savanoriškai apsidėti šalpos įnašais. JAV ir Kanadoje gyvenančius kolegas prašytume apsidėti tam reikalui po vieną dolerį mėnesiui. O kitur gyvenantieji turėtų irgi prisidėti pagal savo išgalę. Kolegų šalpa neturėtų būti nei laikinai nutraukta dėl mūsų persitvarkymo. Todėl C. V-ba prašo skyrių, seniūnijų ir pavienių kolegų šiuo klausime nedelsiant nusistatyti. C. Valdyba mano, kad tikslingiau būtų kolegų šalpą centralizuoti, t. y., kad visas šelpimas eitų per C. Valdybą. C. Valdyba prašo visų šelpėjų siųsti šalpai pinigų kiek galima skubiau. Pirmuosius šalpos pinigus šiais metais C. Valdyba norėtų pasiųsti šelpiamiesiems vasario mėnesį. C. Valdyba prašo skyrių, seniūnijų ir pavienių asmenų, šelpusiųjų vargstančius bei sergančius kolegas, nedelsiant pranešti C. Valdybai jų šelpėjų teisininkų vardus, pavardes ir adresus, ar šelpė jį ar juos reguliariai ar tik kai kada ir koks buvo šalpos dydis mėnesiui ar metams.

Yra iškeltas savišalpos ir po mirtinės kasos reikalas. C. Valdyba prašo dr-jos skyrių, se-

nūnijų ir pavienių gyvenančių kolegų pasisakyti: 1. Ar norėtų, kad būtų suorganizuota prie mūsų d-jos savišalpos kasa ir jei taip, tai ar priklausymas savišalpos kasai turėtų būti privalomas ar savanoriškas? 2. Ar turėtų būti įvesta pomirtinė kasa ir jei taip, tai ar priklausymas pomirtinei kasai turėtų būti privalomas ar savanoriškas. Gavus kolegų daugumos nuomonę C. Valdyba išdirbs statuto projektą kiekvienai kasai, jei kolegų dauguma vienos kurios ar abiejų kasų pageidaus.

C. Valdyba mano, kad teisininkam būtinai reikalingas laikraštėlis, kad ir kuklus, nekto grafuotas, tačiau išeinąs ne reciau, kai vieną sykį per mėnesį. Be laikraštėlio mums bus sunku apsiukeisti mintimis, turėti aiškų vaizdą apie vieni kitus. O kas būtinai reikalinga, jei mes norime jaustis kaip viena teisininkų šeima. Dėl tokio laikraštėlio ir apskritai dėl savos spaudos C. Valdyba norėtų žinoti ir daugumos kolegų nusistatymą.

Visų kolegų vardu C. Valdyba reiškia nuoširdžią padėką mūsų D-jos Garbės Teismui, kurį sudarė kolegos Bronius Ivanauskas, V. Bulota, Vladas Mieželis, V. Vaitiekūnas ir Jonas Talala, už atliktą didelį darbą sudarant visų lietuvių teisininkų tremtinių sąrašą ir organizuojant valdomųjų organų rinkimus korespondenciniu būdu.

1952 m. sausio 13 dieną naujai išrinktieji į LTDU C. Valdybą pasiskirstė pareigomis taip: Rapolas Skipitis — pirmininkas, Petras Daudžvardis — vicepirmininkas, Pranas Kavaliūnas — sekretorius, Mečys Mackevičius — išdininkas ir K. Žalkauskas, Kazlauskas, Martynas Kavolis ir Jurgis Kaskaitis — nariai.

Iš visur ir apie viską

— Japonijos ministeris pirmininkas paseklė laika, kada bus pasikeista diplomatiniais atstovais tarp Japonijos ir Vatikano. Japonija jau nuo 1942 metų buvo atstovaujama Vatikane ypatingo atstovo Ken Harada. Santykiai pradėjo męgtis jau 1922 m. Du kartus Japonijos budistai sukludė šiuos santykių ratifikavimą Japonijos parlamente.

— Belgijos užsienio reikalų ministeris, Von Seeland atkreipė dėmesį į tai, kad Silezijoje jau yra atkelta 500.000 mongolų. Turimos žinios apie praeitą planą atkelti dar 3 milijonus mongolų, kuriais bus užpildytos deportacijų pasakoje praradusių gyventojų spragos sovietų pavergtose šalyse, pradedant Baltijos valstybėmis ir baigiant Oderiu.

— Britų Šveicarų mokslinės ekspedicijos ateinančių pavasari vėl bandys pasiekti Everest kalno (Azijoje) viršūnę. Everesto kalnas yra apie 9000 metrų aukščio. Šveicarai pradės kopti kovo mėnesį, o tuoj po jų seks britų ekspedicija. Rusai kaltina šias ekspedicijas kaip turinčias šnipinėjimo tikslus.

— Vienas cigarų fabrikantas iš Floridos padarė 18 colių il-

C. Valdyba kviečia visus lietuvių teisininkus tremtinius kur ir kaip kas gali remti Lietuvos laisvinimo kovą.

Visus raštus ir pinigus C. Valdybai prašome adresuoti taip: R. Skipitis, 3759 N. Wilton Ave, Chicago, Illinois, USA.

R. Skipitis,
Pirmininkas.
P. Kavaliūnas,
Sekretorius.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir patalysmai sofa, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

LIETUVIAMS SPECIALI NUOLAIDA.

3 East Notre Dame St.,
Telefonas MA 1006.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

ZURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių! A. PAULAITIS Importe - Exporte. Wangen - Allgau — Germany.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais. Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

ky, iš kurių 28000 karo metais 1949 m. Argentina pagamino 230.000 tonų vilnų.

— Petų Amerikos žaliavos: varis yra randamas Čilėje. 1949 m. Čile eksportavo 410.000 tonų vario rūdos ir 390.000 tonų gryno vario. Bolivijoje yra didelės cino atsargos. Cinko ir švino yra nemažos kasyklos Peru valstybėje, kuri be to didžiausias vanadiumo gamintojas. Vanadiumas yra būtinai reikalingas aukštosios kokybės plienų gamybai. Brazilijoje yra turtinga boksito klodais, iš kurių gaminamas aliuminijus, be kurio negalima apsieiti karo lėktuvų gamyboje. Be to, Brazilija turi mangano rūdų, kuri yra būtina geležies gamyboje. 1849 m. Brazilija iškasė 150.000 tonų šio vertingo metalo. Vertingųjų plienų gamybai reikalingas volframo metalas yra randamas Bolivijoje.

Didžiosios geležies rūdos atsargos yra Brazilijoje. Jų kiekis yra skaičiuojamas iki 25 milijardų tonų. Venezuela taip pat turi žymius geležies rūdų kiekius. Cerro Bolivar geležies rūdos klodai pasižymi chemiškai grynumu.

Argentina yra viena iš svarbiųjų vilnų gamintojų tyse.

Pietų Amerikos valstybės yra užėmusios svarbią vietą naftos produktų gamyboje. Venezuela 1949 m. pagamino 70 milijonų tonų naftos. Bolivija ir Argentina jau pagamina taipogi reikšmingus kiekius šio svarbiausiojo kuro. Brazilijos naftos pramonė dar nėra išvystyta, nors spėjama, kad Brazilijos naftos rezervai yra dideli, bet ligi šiol naftos šaltinį naudojimas nėra toli pažengęs.

Petų Amerikos kaučuko gamyba yra žymi, nes šio augalo taš medis.

— Mekoje, Arabijoje, nuo karščio mirė 700 maldininkų. Karščiai buvo pasiekę per 140 laipsnių.

* IRO generalinis direktorius J. Donald Kingsley BALF'o pirmininkui atsiuntė šito turinio laišką: „Papildydama savo 1951 m. lapkričio 30 d. laišką, oficialiai pranešu, pat turi žymius geležies rūdų kiekus. Cerro Bolivar geležies rūdos klodai pasižymi chemiškai grynumu. Argentina yra viena iš svarbiųjų vilnų gamintojų tyse.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

Vyriškų ir Moteriškų RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių anglų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

Gražiausias mūsų Tėvynės prisiminimas, tai V. AUGUSTINO Lietuvos vaizdų knyga.

TEVYNĖ LIETUVA

(Our Country Lithuania)

Kaina \$ 5,—, o odiniame įrišime \$ 12,—

Užsakymus su pinigais siųsti tiesiog į leidyklą:

Povilas Ališauskas, 107-17 118 Str. Richmond Hill 19, N. Y., U. S. A.

AIDAI

Mokslų, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo MĖNESINIS ŽURNALAS Redaguoja ANT. VAICULAITIS

Prenumerata metams: \$ 5.00; Kanadoje — \$ 5.50;

Kitur — \$ 6.00; atskiras numeris — 50 c.

Susipažinimui vienas numeris siunčiamas nemokamai. UŽSISAKYTI galima pas vietos platintojus, arba —

AIDAI

Kennebunk Port, Maine

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

L. JAUGELIS

NAMŲ REMONTAS IR DAŽYMAS.

Tel.: PL 7588; 3805 Arcade St., Montreal, Que.

DOMINION AGENCIES BUREAU

16 Woolworth Bldg.,

PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Canadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką kai tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalas: pasas ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

J. GRAŽYS

SIUVU NAJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun. Telefonas HE 5853.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

MŪSŲ SPORTAS

SOVIETINĖ ŠACHMATŲ REFORMA

Šachmatiniame sporto pa-Tuo tarpu raudonųjų pusėj saulyje su tam tikra nuostaba žaidimas labai atvirkščias: kaip priimama žinia, kad komunistinis pavaizduotas jaunas tai perreformavo šachmatų, stachanovietis, trykštą jėgą tą sporto šaką, kuri būdama ir energija ir pasirodęs vyk-tūkstančius metų senumo, sa-dyti petilietkos „stebuklus“. Karaliene pasirodo sveika kol-chozininkė, nuosaikumo ir aukštos moralės modelis, o pės-tinikus atstovauja ideologinis sovietų jaunimas, pasipuošęs kūjo ir pjautuvo emblemomis.

Šitas „perversmas“ prasidė-meisteris gyvena Kanadoj ir dominijos pirmenybėse, jam pralaimėjus lemiamą partiją prieš P. Vaitonį, mūsų tautie-tis iškopė į krašto meisterius. Viename amerikiečių žurnale „The New Leader“ iškelia šachmatinius užkulisius Sov. Sąjungoj ir to tauraus sporto pavertimą stalinistinės politi-kos įrankiu.

Šachmatai jau seniai ideolo-ginis ginklas už geležinės už-dangos, sovietuose nėra dau-giau žaidimas tarp baltų ir juo-dų figūrų. Dabar jis paverstas į baltųjų ir raudonųjų karą, at-sieit į neišvengiamą kapitalis-tinio ir komunistinio pasaulio susidūrimą. Buvusios figūros atitinkamai pakeitė savo for-mas: kapitalistų atstovai vaiz-duoja visą vakarų pasaulio su-nykimą ir degeneraciją. Ka-raliaus vietoj mūsų veda giltinė su kardu rankoje, kuri įsme-nina Wall Stryto grobuoniš-kumą su visomis pasekmėmis, karalienė pasikaitė į išblyškusią ir išnaudotą vakarietę, ku-ri žingeidi pinigams ir liuksu-sui. Už pėstininkus išsirikiuo-ja darbo vergai, surakinti per-krūtinę ir rankas grandinėmis.

tinis pasaulio meisteris M. Bot-vinnik dar pažymimas inžinie-riais titulu. Tiesa, kad M. Bot-vinnik yra ypatingų gabumų žmogus, tačiau jo prabangiam gyvenimui neužtektų lėšų iš in-žinieravimo. Dėl savo atsieki-mų šachmatuose, jis buvo apdo-vanotas dviem aukštais sovie-tiniais ordenais, automobiliu ir nemokamu išlaikymu pirmos klasės kurostuose: jis yra vienas iš taip vadinamų 400 Krem-liaus favoritų.

Meisterio treneris, pasižy-mėjęs 43 m. amžiaus inžinie-rius Vyjačeslov Ragozin se-niai metė savo darbą ir būda-mas „Šachmatai S. S. R.“ redaktorių, įėina į vadinamą „smegenų trustą“, kuris išanks-to M. Botvinnikui išdirba te-oretinius žaidimo patobulini-mus ir juos praktiškai su ki-tais meisteriais išbando. Tie patobulinimai ir pakeitimai laikomi paslapyje, kol pasau-lio meisteris pavrtuoja juos tur-nyruose. Šis išskeltasis faktas yra svarbus išaiškinimui, ko-dėl sovietiniai šachmatininkai, remiami visiškai valdžios pagal-ba ir įpareigojimu, laikosi pi-rmose pasaulio žaidėjų eilėse. (Kaip tokie „megejiškumo“ metodai pavyks sovietams kito-se sporto šakose, atsimenant jų būsimą dalyvavimą sekan-čiojo pasaulio olimpiadoje ir iš-anksto užsiangaužojamą pra-našumą prieš kitų kraštų spor-tininkus, su tam tikru smalsu-mu teks palaukti iki pačių var-žybų momento).

Be Batvinniko ir kitų pasau-linės klasės žaidėjų sov. rėži-mas remia ištisus jaunų ir pra-dedančių pasižymėti šachmati-ninkų kadrus. Tokių jaunuoi-ų uždarbis, nežiūrint neturi-mo pasiruošimo bet kokiam amatui ar profesijai, jau dvi-gubai viršija darbininko ar tar-nautojo atlyginimą. Tuo būdu šachmatų sportui, norint leng-vesnio gyvenimo, suteikiamas vylyojantis patraukimas. Šach-matininkams, kaip ir sovietų artistams, uždedama griežta partijos kontrolė ir jie savo laiko negali laisvai leisti. Pra-dedant tarpkolchozinėmis var-žybomis, jie būna užimti įvai-riausiose profsąjūzų, miesto,

Sault Ste Marie, Ont.

SVEIKINTINA „THE INICIATYVA: SAULT DAILY STAR“

Mūsų miesto angliškas „The Sault Daily Star“ yra ga-vęs iš vietinės emigracijos istai-gos 14 „naujųjų kanadiečių“ pavardžių ir adresų, kuriuos parinko emigracijos įstaigos viršininkas iš įvairių tautybių ir įvairių profesijų naujai at-vykusių į Kanadą žmonių. Šie asmenys yra laisvais pakviesti atvykti „The Sault Daily Star“ redakcijon pasikalbėjimo. Po-tų pasikalbėjimų „The Sault Daily Star“ žada spausdinti vi-są eilę straipsnių, kurių tiks-las būtų padidinti abipusį su-pratimą tarp senųjų ir naujų-jų kanadiečių, kurio trūkumas laikraščio nuomone, ir yra vienas iš didžiausių „barjerų“ tarp senų kanadiečių ir nau-jai atvykusių.

Ir šias eilutes rašančiam lai-škas į rankas pakliuvo. Pasiro-do, kad laike poros savaitių tik 5 „naujieji kanadiečiai“ iš 14 laisvais pakviestųjų rado rei-ka-lą užteisi šio laikraščio redak-cijon pasikalbėti.

Šias eilutes rašančiam pasi-kalbėjimas su redakcijos atsto-vu, vienu „Staff writer“ per du kartus užtruko per 2 valan-das. Buvo stengiamasi atsarg-iai ir mandagiai pabrėžti, kad daugumai iš mūsų patinka Ka-nada, bet daug kas iš mūsų niekuomet nepamėgs „hockey“, bingo, ryškių spalvų ir margų drabužių, kaubojiškų filmų, kur per daug mušasi ir šaudo, kad daug kas pasilikis prie eu-ropiškų valgių gaminimo, kad mes savotiškai „darome good time“.

Jaunas redakcijos atstovas, atrodo, buvo nustebintas, kai jam tarp kitų dalykų buvo pa-sakyta, kad apie 50 proc. tau-

apygardos, respublikos ir etc. pirmenybėse bei turnyruose. Bandymas verstis ir kitu dar-bu yra neįmanomas, nes vien šachmatams reikalinga praleis-ti apie pusmetį laiko. Todėl ga-besniems šachmatininkams šis sportas yra ne tik malonumas, bet ir socialinė pareiga, nuo ku-rios neįmanoma pabėgti, nenor-int užsitraukti pasmerkimo, kaip oportunistas, apatija jaunosios kartos troškimams ir t. t.

Meisteris F. Bohatirčuk, ku-ris kadaise iš 5 partijų sustiki-mo su M. Botvinnik laimėjo 3, dėl noro praktikuotis radiolo-gisto profesijoj buvo apkaltin-tas, kaip „sąbotojuojas šachma-tų išsivystymą jaunuomenės tarpe“ ir pasitaikius progai, iš-garavo nelaukdamas į vakarus. Jo nuomone sovietiniams šach-matininkams galima pareikšti tik užuojautą, kad šis kilnusis sportas taip be skrupulių sava-naudiškoj Stalino tarnyboj pa-verstas intelektualine užmig-dymo priemone.

kas nors iš ten pašalintų ru-tiečių tuojau vyktų namo, jei sus — komunistus, o ypatingai vyktų tie, kurie paliko Lietu-voje ūkius, namus ir tt. nors ir patinka mums Kanada.

Laikraščio atstovui buvo pa-rodyta nemažas skaičius leidi-nių anglų kalboje apie Lietu-vą kaip „Lietuva amžių būvy-je“, „Mūsų šalis Lietuva“, „Vilnius - Lietuvos sostinė“ ir kit., o atsiveikinant įteikta do-vanų — knygos „Genocide“ ir „Raudonoji Žvaigždė“, taip pat pora numerių „Lietuvių Dienų“, pusiau angliško, pu-siau lietuviško žurnalo. J. Sk.

Atvyksta du tūkstančiai studentų - darbininkų.

Šiais metais iš Europos Ame-rikon bus išleista du tūkstan-čiai studentų - darbininkų, ku-rie atvykę dirbs savo turimose specialybose ir toliau tęs stu-dijas turės apsimokėti patys stu-dentai iš savo uždarbių. Jų transportacijos išlaidas iki Amerikai apmokės valdžia. Stu-dentai atvyks iš Vokietijos, Austrijos, Olandijos ir kt. Eu-ropos valstybių. Amerikoj gy-vendami turės galimybę susi-pažinti su čionykščio gyven-i-mo struktūra ir grįžę į savo tė-viškes galės reikiamai atsakyti į bolševikų vedamą prieš Ame-riką propagandą.

PRAŠO PAGALBOS.

Tautietis Jonas Bimba, nori atvažiuoti iš Australijos Kana-don. Venintelę kliūtį turi dar-bo sutarties gavimą. Gal kas su-tiktų jam padėti? Jo adresas yra: Jonas Bimba, Imbil Fores-try, Arancaria, Qld., Australia.

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVĄ“ —

REMIAM LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

CNR

Kanados nacionalinio gele-žinkelio (Canadian National Railway) išleistoje iliustruoto-je knygutėje apie šio valstybi-lio geležinkelio veiklą patie-kiama be kita tokių informaci-jų: šio geležinkelio linijų siste-ma tęsiasi nuo Newfoundlando rytuose iki Britų Kolumbijos Pacifiko pakraščiu vakaruose su 24.150 mylių pagrindinių bė-gių ir 9.000 mylių antraeilių bė-gių, su aikštėmis ir platfor-momis viso 33.406 mylių bė-gių linijų.

Šis geležinkelis turi 5.000 stočių, pradedant svarbiausiais terminalais Halifaxe, Montre-aly, Toronte ir Winnipege ir baigiant mažutėmis stotelėmis; apie 6.000 tiltų, 64 tunelius, 2730 lokomotyvų, 108.044 pre-kinųjų vagonų 3.512 keleivinių vagonų, 7.774 darbo įrangos vienetų, 230 apskritinių namų, 13 didžiulių geležinkelių dirb-tuvių, 35 ofisus Jungtinėse Valstybėse, 6 Europoje ir 3 Australijoje bei Naujoje Zelan-dijoje.

SNR turi nuosavą TCA Trans-Canada Airlines (trans-kadinę oro liniją) sistemą, ku-ri 1937 m. prasidėjusi iš 122 mylių oro linijos išaugo iki 17.000 mylių oro linijos, apiman-t Kanadą, Atlanto okeaną iki Eu-ropos ir per JAV iki Bermu-dų ir Karibų. TCA lėktuvai daro po 100 skridimų kasdien, skrenda daugiau kaip 20.500.000 mylių per metus, pergaben-dami apie 700.000 keleivių, 3.800.000 tonų pašto ir 3.500.000 tonų ekspresinių bei kt. krovinių. CNR geležinkeliai pergabeną daugiau kaip 18.000 000 keleivių per metus.

ATITAIŠYMAS.

„NL“ 5 Nr. (š. m. sausio m. 31 d.) M. L. B. D-jos paskelb-tame Vasario 16-tosios Gimna-zijai aukotojų sąrašė išbrovė klaidą. Vetoj — 116. K. Dob-linskis, Montreal... 4,— dol. turi būti — 116. K. Dobliškis, Ottawa, Ont. ... 4,— dol.

kad ateityje išvengus tokių nemalonių klaidų, pageidauti-na, kad mielieji aukotojai sa-vo aukas siųstų tiesiog drau-gių kasininkams, šiuo atveju — Vasario 16-tosios Gimnazi-jai remti Komisijos išdininkui: Mr. Pranui Simelaičiui, 1271 Allard Ave, Verdun, Montreal, P. Q.

A. Lymantas,
M. L. B. D. Montrealio sk.
Išdininkas.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI.
PRASOME APLANKYTI.
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristaty-mas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

Siuntin. Nr. 3—\$ 6,20	Siunt. Nr. 10—\$ 6,40	1 sv. šokolado
4 sv. rūkytų lašinių	2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. cukraus
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. kiaulinių taukų	
2 sv. margarino	2 sv. margarino	Siunt. Nr. 19 — \$ 9,95
1 sv. kiaul. mėsos	1 sv. degintos kavos	4 sv. rūk. lašinių
	1 sv. kakavos	2 sv. kiaulinių taukų
	1 sv. šokolado	2 sv. margarino
Siuntinys Nr. 6		2 sv. marmelado
A. 10 sv. cukr.—\$ 2,60	Siunt. Nr. 12—\$ 6,40	1 sv. deg. kavos
B. 20 sv. cukr.—\$ 4,70	2 sv. rūkytų lašinių	1 sv. šokolado
Siuntinys Nr. 7	2 sv. kiaul. taukų	2 sv. kakavos
A. 10 sv.kv. miltų \$2,50	1 sv. deg. kavos	4½ sv. cukraus
B. 20 sv.kv. miltų \$3,90	1 sv. kakavos	2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 24—\$ 11,50	5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų	2 sv. margarino
1 sv. deg. kavos	2 sv. kakavos
2 sv. šokolado	2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40%rieb.	
Siuntinys Nr. 25	E. 9 sv. kiaul. t. \$ 5,25
C. 15 sv. k. tauk. \$ 8,00	

DĖMESIO! TORONTE VEIKIA LIETUVIŠKA BATŲ REMONTO DIRBTUVĖ.

Atliekami ir skrybėlių ir batų valymo darbai. Atidary-ta nuo 7.20 ryto iki 9 val. vak., išskiriant sekmadienius. SAV. S. ANDRIEKUS. 812 Dundas Str. W. Toronto.

LIUDESIO VALANDOJ

KREIPKITES PĄS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

DĖMESIO

Villasalėčiams ir apylinkės lietuviams! Ekspertas radio ir elektrinių reikmenų taisyme. Prekyba ir pataisymai. PETE'S RADIO SERVICE 7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lie-tuvių bažnyčios. Tel. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D.BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS U.N.F. SALEJĖ

Š. m. vasario 23 d., paskutinį šeštadienį prieš Užgavė-nes, 7 val. vak. U. N. F. auditorijoje, „Laisvoji Lietu-va“ rengia labai įspūdingą ir jaukų KAUKIŲ BALIŲ. Bus sudaryta iš dalyvaujančių speciali komisija ir gra-žiausiai pasirodžiusios kaukės bus apdovanojamos ver-tingomis premijomis.

Premijų numatoma žymiai daugiau nei praeitais metais. Bus gera muzika, smagūs šokiai ir veiks bufetas su gėrimais ir užkandžiais prie staliukų. Visi maloniai prašomi nepraleisti gražios progos ir daly-vauti mūsų ruošiamame KAUKIŲ BALIJE. Bilietai galima gauti iš anksto „LL“ redakcijoje 145 Harrison St. ir prie įėjimo salėje.

„Laisvoji Lietuva“.

Telef.: HE 0106

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios)

GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ.

Tautiečiai kviečiami atsilankyti ir įsitikinti.

SAVININKAI BR. JOCAL.

ATVYKIME UŽSIGAVĖTI Į HAMILTONĄ!

š. m. vasario 23 d.
RUMUNŲ SALEJE, 20 Murray str. W., netoli CNR stoties,
rengiamas nuotai kingas ir linksmas

KAUKIŲ BALIUS

PINIGINĖS PREMIJOS už tris geriausius kostiumus!

LOTERIJA, užgavėnių blynai, staigmenos ir aqua vitae.
Gros kapela „AIDAS“.

Pradžią 7 val. 30 min. vakaro.

Pelnas skiriamas T. Fondui. TFA-bės KANADOJ, HAMILTONO SK.

HAMILTON

ISPŪDINGA PAGERBIMO VAKARIENĖ

Hamiltono lietuvių visuomenė, įvertindama Vedėjo Jono Mikšio nuopelnus mokykliniame, tautiškaime, visuomeniniame dabuose, š. m. vasario mėn. 9 dieną „Dainavos“ salėje su-ruošė grandiozinę pagerbimo vakarienę 25 metų pedagoginio darbo sukakties proga. Svečių hamiltoniečių ir iš kitur buvo apie 90. Vakarienės šeimininkės buvo: p. Giedraitienė, p. Stanaitienė, p. J. Zabolionienė ir p. Brechmanienė, o vyriausias vakarienės programa vadovas inž. J. Kšivickas, kuris labai sumaniai ir su dideliu pritarimu šias pareigas atliko. Mielos šeimininkės skaniais lietuviškais valgiais papuošė stalą. Ne vienas išsitarė: „jaučiuos kaip Lietuvoje...“

Pradžioje įžanginį ir sveikinimo žodį tarė: kun. Klebonas Dr. J. Tadarauškas, nurodydamas subuvimo tikslą ir išdėstydamas Jubilato nuopelnus. Po to sveikino mokytojų vardu K. Matkevičius, tėvų komiteto vardu J. Matulionis, parapijos komiteto vardu J. Čekus, Toronto mokytojų vardu kun. B. Paveičius. Visi, kurie sveikino, įteikė gražias dovanas. P. Giedraitienė jubilijatui dovanojo tautiškai menišką lėlę, kun. Dr. J. Tadarauškas įteikė labai gražų simbolinį paveikslą iš Maiorono eilėraščių „Paisiu arklą, knygą, lyrą ir eisius Lietuvos kelias“, kurį nupiešė žinomas meninkas T. Valius.

Meninę programą atliko p. Kudabienė-Dauguvietytė su V. Dargiu ir p. J. Matulioniu. P. Kudabienė - Dauguvietytė žaviai pasakė pritaikintą eilėrašį, o poetas Kozulis pasakė humoristinę kalbą.

Po visų sveikinimų Jubilatas P. Jonas Mikšys labai nuširdžiai padėkojo visiems iniciatoriams, dalyviams, pabrėždamas, kad nėra vertas tokių iškilmių, kartu pasižadėdamas kiek jėgos leis ir laikas dirbti dėl mielos Tėvynės. Labai gražų įspūdį padarė, kada Ju biliatas pakvietęs vyriausią šeimininkę p. Giedraitienę dalyvauti jubiliejinį tortą. P. J. Kšivickas proparpiais pravedavo lietuviškus šokių. Šoko jauni, šoko seni, visi buvo patenkinti ir džiaugėsi tuo jubiliejumi. Ir šiandien tūlas dalyvis atsidūsta, kaip gaila, kad taip greitai

PROTESTO LAISKAI.

Hamiltono lietuvių organizacijos ir visuomenė, atsiliepdama į VLIKo kvietimą „Sukilim prieš tylą ir klaidą“, pasiuntė per 500 protesto laišku J. Tautų visumos suvažiavimo delegaciją pirmininkams. Į pasiųstus laiškus gavo atsakymus iš Kanados delegacijos pirmininko S. Garson, J. Pleinys, IF Atstovybės Hamiltono skyrius, J. Bajoriūnas, St. Bakšys ir kt.

Be to, TF Atstovybės Hamiltono sk. pasiuntė protesto laiška Amerikos Valstybės sekretoriui D. Acheson, dėl Rusveltienės pareiškimo žurnalistams.

ISNUOMOTA „DAINAVOS“ SALE

Nuo š. m. kovo mėn. 1 d. „Dainavos“ salė pereina į kitas rankas—išnuomojama dvejiems metams anglams. Savo laiku šios salės pirkimas įnešė į Hamiltono lietuvių koloniją didelio erzelio ir paliko kartumo visam laikui.

KLAIPĖDOS ATVYKIMO MINĖJIMAS.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba surengė Klaipėdos atvadavimo minėjimą sausio 27 d. Dainavos saleje. Paskaitą skaitė atvykęs iš Toronto L. Ta mašauskas. Po paskaitos buvo padėklamuota eilėraščių. Minėjime dalyvavo nedidelis skaičius asmenų, apie 100.

Jl. Dl.

Winnipeg

APYLINKĖS KOMITETO AIŠKINIMAS.

Į anonyminę korespondenciją iš Winnipeg, tulpusią š. m. „Nepr. Lietuvos“ 5 Nr., turime pareikšti:

1. Reikalingam narių skaičiui neatvykus į bendruomenės susirinkimą, po valandos saukiamas antras s-mas, kuris laikomas teisėtu nežiūrint dalyvaujančių skaičiaus. Todėl korespondento galvojimas, kad sus-mas neturėjo teisės išnešti jo minimos rezoliucijos, yra klaidingas. Taip pat neaišku, iš kur jis išveda 5 proc. lietuvių dalyvavusių susirinkime. Juk registracijos daviniai buvo pranešti sus-me ir paskelbti spaudoje ir rodo 266. Ar jo manymu ir vaikai turėtų dalyvauti sus-me? Be to, jei korespondentas būtų dalyvavęs minėtam sus-me, būtų įsitikinęs, kad visų nusistatymas tuo klausimu buvo vieningas. Apla-

mai, Winnipeg lietuvių nuotais dėl apylinkės ilgai užsiėmusio nepripažinimo buvo labai aiškios. (Koks tas aiškumas? KLB-LOKas apylinkių pripažinimo klausimo iš viso neturi, nes visas apylinkės, kurios jos yra, pripažįsta kaip egzistuojančias — KLB-LOKui rūpi tiksliai Bendruomenės organizacija ir tam tikslui ALO Kai, o ne apylinkių pripažinimas ar nepripažinimas. Red.)

2. Valdyba gali kvieisti į posėdžius asmenis, kurie būtų didesnės naudos veiklai išvystyti. Todėl nuo pat apylinkės sidarymo vietos lietuvių kunigas buvo kviečiamas į daugumą posėdžių. Todėl buv. klebono išleistuvių proga vieno valdybos nario pareiškimas, kad yra susidariusi veik tradicija, jog klebonas kviečiamas ir dalyvauja valdybos posėdžiuose. Gi valdyba mano, kad ypač mažose kolonijose klebonas gali daug pagelbėti bendruomenės veiklai. Tačiau klebono kvietimas į posėdžius yra daromas ne šios valdybos iniciatyva, o perimtas paprotys iš buv. valdybos. Ir nuostabu, kai praeitam metiniam sus-me klebono dalyvavimas posėdžiuose

se buvo pabrėžtas, koresp. p. Jurgis Šlėga nematė nieko bloga ir neprotestavo. Po metų gi laiko jau aliarmuoja spaudoje.

Kad klebonas, sus-mo nerinktas, įeina į valdybos sąstatą yra korespondento išmislas. Tikrumoje klebonas dalyvauja valdybos posėdžiuose patariamuoju balsu.

Valdyba yra renkama visuot. narių sus-mo ir ne valdybos kaltė, kad dalis parapijos komiteto narių rado visuomenės pasitikėjimo ir buvo išrinkti į valdybą.

3. Niekas iš valdybos neturi jokių pretenzijų būti „įtakingu“. Jei kuris valdybos narių turėtų platesnę veikimo sritį ar kuris nors turėtų daugiau entuziazmo dirbti visuomeninį darbą, tokį asmenį reikėtų skatinti, o ne stengtis numušti nuotais lietuviškajai veiklai.

4. Šių metų Nepriklausomybės šventės minėjimą norima praversti, populiarinant Lietuvos bylą kanadiečių tarpe. Tais sumetimais, be lietuviškų kalbų, pakviestas skaityti paskaitą Manitobos u-to profesorius J. Howard Richards, kuriam Lietuvos reikalai ir komunistų subversyvinė veikla Kanadoje nėra svetimi. Gi kviečiant sveiktiną, negalime jų pervarginti sieksinėmis, jiems nesuprantamomis kalbomis. Tuo tarpu gaunasi daug didesnis įspūdis, kai apie mūsų tautos tragediją kalba žymus kanadiečių — universiteto profesorius.

Todėl galvojama, kad tuo minėjimu nepažeista tautos garbė, bet iškeltas Lietuvos vardas svetimųjų tarpe.

Apskritai, jei p. Jurgis Šlėga nori pasitarnauti šio laikraščio skaitytojams ir pačiam laikraščiu, turėtų duoti nuolatinės objektyvios informacijos, o ne pasirodyti tik kartą su tendencinga, kad ir kitų inspiaruota, korespondencija. Šios rūšies korespondentai Winnipeg lietuvių susirinkimuose buvo ne kartą pasmerkti. KLB Winnipeg Apyl. V-ba.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773

4914 Decarie Blvd., Montreal.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radio aparatų ir elektrinių reik menų. Visi kiti jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

uz \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

DEMESI! DELHI

UŽGAVENIŲ ŠOKIAI.

Vasario 26 d. (antradienį) 8 val. vakaro Delhi lenkų salėje vietos Lietuvių Bendruomenės Komitetas ruošia UŽGAVENIŲ ŠOKIUS. GROS linksma šakių

KAPELA.

Tai paskutiniai šokiai prieš Velykas.

Darbai baigėsi — nauji neprasidejo, — vykim pasi-linksminti.

Ta proga laukiama daug svečių ir iš toliau.

Rengėjai.

RODNEY MINĖS VASARIO 16.

Neseniai įsisteigusi KLB-LOK Rodney apylinkė pirmą kartą rengia Vasario 16 dienos minėjimą - koncertą vasario 23 d. 8,30 pm. Rodney Community Hall. Po minėjimo įvyks koncertas, kurį sutiko išpildyti muziko Br. Budriūno vadovaujamas kvartetas iš Detroit'o ir Lietuvių šokėjų grupė iš London'o pasukti tautinių šokių. Laukiama svečių atsilankant šia proga Rodney iš apylinkių. Rodney Ap. LOK.

MIRĖ SENA LIETUVĖ.

Calgary, Alberta. Vasario 3 d. po ilgos ligos mirė Marija Sperauskienė-Gustainytė, sulaukusi 58 metų amžiaus. Velionė yra kilusi iš Bliuviškių kaimo, Griškabūdžio parapijos, Šakių ap.

Dalyvaujant visiems lietuviams iš Calgary miesto ir tolimųjų apylinkių, ji buvo palaidota vasario 7 dieną Marijos katedros kapinėse. M. Sperauskienė atvyko į Kanadą iš Lietuvos 1925 metais ir apsigyveno ūky Alberta provincijoje prie Eckville. Ten išgyveno iki 1946 m. Paskui persikėlė į Calgary.

Ji paliko nuliūdusį vyrą Praną, dvi dukteris: Cesę Jaugienę, gyv. Calgary, Albiną Andersonienę, gyv. Montealy ir brolių Kazimierą Gustainį, gyv. Chicago, USA.

Velionė buvo, kaip ir jos vyras, pavyzdgingi lietuviai ir gražioji lietuviškoji, krikščioniškoji dvasioji išaugino savo dvi dukreles. Visuomet aktyviai dalyvavo visuose lietuvių pamėnėjimuose ir visame lietuviškame veikime.

Velionės vyras Pranas, dukterys ir visi jos giminės nuosirdžiai dėkoja visiems už pastutinių patarnavimų palydint ir ramybės vietą ir visas šventųjų mišijų aukas bei vainikus. Teilsis ramybėje. J. A.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Po Naujųjų Metų dovanoms ir pasiskaityti papigintai parduodamos knygos ir gaidos. Kai kurios jų parduodamos už pusę kainos. Siūlomos šios knygos:

Senamė dvarė, Šatr. Ragana, romanas	2,00
Lietuvių Literatūra, Naujokaitis	2,00
Lietuvių Tautosakos skaitiniai, Balys	3,00
Tremties Metai	3,00
Kryžiai, romanas, Ramonas	2,00
Naktis ant morų, Jankus	2,50
Atsiminimai ir mintys, Dr. K. Grinius	1,50
P. Kaulėnas, dailė	2,00
Marti iš Miesto, Orintaitė	0,75
Per šaltį ir vėją, Zbarskas	0,40
Rištadžio sūnus, Zbarskas	0,70
Sugrįžimas, V. Tamulaitis	1,10
Ganyklų vaikai, Zbarskas	0,80
Šliuptyniai, romanas, Margeris	3,00
Tauresnio žmogaus užtekėjimas, Vydūnas	0,30
Žirgonė ir Gailė, spalvota	0,15
Gyvulių draugas, Krausas	0,15
Bhagavad-Gita iš sanskrito, Vydūnas	0,30
Dulkės ežere, Kozulis	1,00
Tilto sargas, Tulpė	1,00
Dr. Kripštukas pragare, Kaupas	1,00
Lietuvos sovietizacija, prof. Roemeris	0,25
Raudonoji žvaigždė, Vytenis	0,75
Zemė, keturių autorių, almanachas	4,00
Literatūros metraštinis	1,50
Proza, 4 autoriai	1,00
Lapės pasaka, Pieteris	1,00
Zemės rankose, Rukša	1,00
Sudiev, kvietkeli, P. Andriūšis	1,50
Kartuvės, Jonas Gailius	1,00

Knygos gaunamos šiuo adresu: „Nepr. Lietuva“, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 Ave., VERDUN,

priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS.
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2636

Allard TR.1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar dinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa imame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

GERESNIU UZGAVENIU NIEKUR NEBES, KAIP KLMB TORONTE

PLATESNIU ZINIŲ APIE IDOMUJŲ UZGAVENIU VAKARĄ RASITE TORONTO KRONIKOJE

MONTREAL

VASARIO 16 MINĖJIMAS MONTREALY

Bendrai imant, Lietuvos nepriklausomybės šventė Montrealy paminėta gana plačiai. Sekmadienį bažnyčiose buvo gedulingai iškilmingos pamaldos, kaip jos iš anksto skelbtos. Po to sekė Plateau salėje aktas ir koncertas, kuriame po ALOKO kultūriniais reikalams nario dr. H. Nagio kultūringai tarto žodžio, sveikinimus pareiškė arkivyskupo atstovas kun. Messier, burmistro atstovas p. K. McNamara, nustebinęs pilną salę tautiečių lietuvišku žodžiu, Neokanadiečių atstovas p. J. L. Houle, latvių atstovas p. O. Windedzis, estų atstovas p. Sheller ir lenkų vyriausybės atstovas Londone p. W. Babinski (laisku). Buvo priimta ir protesto rezoliucija prieš sovietinę Lietuvos okupaciją bei genocidą, bet kadangi ji nutarta perredeguoti, tai ji neskelbiama.

Po to sekė koncertas, apie kurį skyrium rašoma.

Vakare per Verduno radijo stotį klebonas kun. J. Bobinas pasakė gražią informacinę kalbą prancūziškai ir šiltu žodžiu pakalbėjo apie Lietuvą lietuviškai. Koncertnė dalyvė Sv. Kazimiero parapijos choras apie 25 minutes dainavo, daugiausia, p. Žižiūno parašytas dainas, diriguojant kun. J. Bobinui.

Mes esame painformuoti, kad meninę dalį tvarkė dr. H. Nagys, kuris ir žodį į susirinkusius tarė, o kitus reikalus — ALOKO pirm. p. Toliušis. Tenka apgailestauti, kad vis dėlto ši kartą buvo labai žymių nesklaidumų, sudariusių tautiečiams ir nemalonumų, bet nemalonu tai plačiau ir minėti.

VASARIO 16 MINĖJIMAS LIETUVIŲ MOKYKLOJE

Montrealio „Aušros Vartų“ par. lietuvių šeštadieninė mokykla, vasario 16 d. minėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Minėjimas įvyko parapijos salėje, dayvaujant mokyklai.

ISNUOMOJAMAS kambarys 5915 — 12 Ave., Rosemount. Tel. CR 0602.

ISNUOMOJAMAS kambarys 3579 Hochelaga, kreiptis po 6.

PARDUODAMAS vieno aukšto (5 kambarių) namas. Tinka gausiai šeimai. Įmokėti 2.000 dol. Teirautis CL 2363.

PARDUODAMA elektrinė plyta 20, — dol. — Teirautis tel. TU.: 8233.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė ir antras dvigubinis kambarys su baldais miesto centre. Teirautis telefonu: BE 4082 po 7 val. vakaro.

LAS Montrealio skyrius, ateinantį šeštadienį, vasario mėn. 23 d., 8 val. vakaro, jaukioje C. N. Recreation Assen Hall, 694 Cathcart St., netoli Eaton krautuvės, rengia

Užgavėnių kauių balius

Trims gražiausioms ir originaliausioms kaukėms yra paskirtos vertingos premijos. Šokiams griežia „LITHUANICA“ kapela. Veiks bufetas su visokiais gėrimais bei užkandžiais ir balius užbaigimas bus pritaikytas svečių pageidavimui. Į salę vykti iš St. Catherine, University gatvė, Dorchester gatvės kryptimi ir pirmą — Cathcart gatvę sukti po dešinę. Mielus montrealiečius kviečiame skaitlingai dalyvauti, nes tai yra paskutinis vienas pasilinksminimas iki po Velykų. Įėjimas tik 1 dol. LAS Parengimų Komisija

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,

juostas, pagalvėles, staltiesėles, užuolaidas ir kt. Neaukštos kainos. 288—6th Ave. Ville La Salle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

MONTREALIS TURI DIRIGENTĄ

ir turi jau chorą.

Tautos šventės minėjime Montrealio visuomenė buvo labai nusteibinta komp. St. Gailevičiaus staigiai suorganizuotu chorą. Staigiai, nes vos per maždaug mėnesį laiko ir tai po darbų valandomis. Tikrai reikia stebėtis ir dirigento sugebėjimais ir choro dalyvių pasiaukojimu. Bet už tai visiems jiems reikia nuosirdžiai pasakyti bravo ir gražiai padėkoti.

Montrealis turi chorą ir ne bet koki. Per trumpą laiką pavyko tiesiog stebuklas. St. Gailevičius pasirodė ir tiems, kurie jo geriau nepažinojo, Dievo duotu choro dirigentu, kuris per kelias savaites padarė menišką chorą.

Choras jau gieda — dainuoja. Suderintas, gražios diktijos, frazantinis, dinamiškas ir skambas, kaip dera tikram choro rui.

Galima nesutikti su tūlomis interpretacinėmis savybėmis (pav., nutraukti frazę vidury ar prieš vieno žodžio pabaigą), bet negalima nepripažinti, kad

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS VAKARIENĖ

Šiomet Sv. Kazimiero parapijos vakarienė įvyks kovo 1 d., šeštadienį, parapijos svetainėje ir prasidės 7 val. vakaro. Klebonas kun. J. Bobinas kviečia visus tautiečius atsilankyti vakarienėje, kuri šiomet žada būti labai graži.

NEATSIMINTI LOTERIJOS LAIMEJIMAI

Praėjusią savaitę atsiliepė: p. Valiauskas, p. Petrauskienė, p. J. Kličius (iš lošė p. Petrauskio dovanotą kostiumui medžiagą), p. Piečaitis (išlošė dail. V. R. paveikslą), p. Stankevičius ir p. Staniulis. Dar neatsiminti: 113708, 113139, 113316, 113654 112906 ir 112041. Šių tarpe ir dail. A. Tamošaitienės tautinis kostiumas.

TOLIMI SVEČIAI PAS PP. ŠARKIUS

Iš tolimojo Vancouverio, iš už 3.000 mylių, pas pp. Šarkius, 1040 Argyle Ave., Verdune, vieši p. Šarkienės brolis p. Klisevičius, kuris Vancouverio turi žvejojimo įmonę ir iš Tillsonburgo atvykęs viešis tabako augintojas p. Jaknūnas.

NELAIMĖS IR LIGOS

Vasario 17 d. Longueuilioje p. Paulauskienė su sūneliu einant į krautuvę, užvažiuo automobilis: 5-rių metų sūnelis smarkiai kontūzytas ir galvoje padaryta didelė žaizda; p. Paulauskienė smarkiai sutrenkta. Nuvežtas į ligoninę pp. Paulauskų sūnus buvo be sąmonės 12 valandų. Jam padaryta galvos operacija, o p. Paulauskienė sutrenkta ir blogai jaučiasi.

P. Kačergius ir p. Ališauskas fabrike apsidėgino veidus, įvykus nelaimėi.

P. Šimelaitienė po trijų operacijų, vasario 19 d. jau sugrįžo namo.

P. Trečiokienė sugrįžo iš Viktorijos, kur tyrė sveikatą ir gydėsi.

P. Pilkonienė „Viktorijoje“ padaryta operacija.

P. Bielskis serga namie. Visiems nelaimės ištiktiems ir sergantiems užuojauta ir linkėjimai greičiau pasveikti.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ

susirinkimas įvyksta šį sekmadienį, vasario 24 d., tuojau po pamaldų AV parapijos patalpose.

123 SLA KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

saukiamas tuojau po pamaldų Willibrord 377. Visi nesusimokėję nariai prašomi būtinai susimokėti mokesčius, nes gali būti suspenduoti ir ligos atveju negauti pašalpos. Taipgi pranešama, kad dabar jau laisvai gali stoti ir nauji nariai.

St. Gailevičius moka diriguoti ir žino, kaip gauti iš choro ne tik dainybinių žvilgsnių, bet ir sugestvų efektą. Tai yra puiku. Tikrai... dar daugiau balsų chorui. Montrealio lietuvių turėtų dar gausiau dėtis į chorą.

Koncerte naujovė buvo ir p. Vaitkūnaitės vedamos plastikos ir ritminės gimnastikos kursančių tautiniai šokiai, gražiai palydimi p. Lapino akordeono, kurie buvo stilingi ir parodė, kad studija verta savo uždavinio. Mergaitės turėtų susidomėti ir šia studija, nes jos nauda aiškiai matoma: kursančių šokių judesiai jau rodo jų pasiruošimą meniškiesiems uždaviniams.

Solistai — E. Kardelienė ir K. Smilgevičius turėjo nemažą pasisekimą ir publikos buvo šiltai įvertinti.

Aktoriai — J. Akstinas, L. Barauskas, A. Dikinis ir K. V. seka puikiai deklamavo.

Koncertinė dalis buvo įdomi ir gražiai publikos priimta.

J. K.

LABAI GRAŽIAI PRAEJUSIOS PP. KUPREVIČIŲ SUKAKTUVĖS

Pp. Ona ir Juozas Kuprevičiai vasario 16 d. buvo pagerbti didelio būrio montrealiečių jų 20 metų vedybinių sukaktuvių proga, kaip įprasta staigmena. Apie pusantro šimto žmonių juos „prigavo“ — sveikino, sakė sveikinimo kalbas, apdovanojo ir linkėjo, giedojo ilgiausių metų.

Staigmena suorganizuota iniciatorių pp. Leknickų, pp. Jasučių ir pp. Vlimų, o jiems stipriai talkino pp. Speičiai, p. Barauskienė, p. Joseckienė su dukrele, p. Matulytė, p. Kriaučiūnaitė, p. Kiaušas. Vakaro programą vedė p. Širvydas, išsukęs visą eilę kalbėtojų. Iniciatorių vardu pp. Kuprevičius sveikino p. Leknickas, LOKO pirm. p. Juškevičienė, TF vedėja p. Arlauskaitė, red. Kardelis, abu klebonai — kun. J. Kubilius ir kun. J. Bobinas, p. Rudinskis, p. Girdauskienė, p. Rukšėnas, p. Norkeiliūnas, p. Nivickas, p. Kiškis, raštu p. Kilmonis iš Kalifornijos. Visi kalbėjusieji įvertino solenizantus kaip visuomenės veikėjus, kurie žino ne vien savo asmeninius reikalus, bet ir aukojasi visuomenės labui, atlingai dalyvauja visuomeniniame ir spaudos rengimo darbe.

Pp. Kuprevičiai visiems dėkoja už staigmeną. Bet apie pp. Kuprevičius teks dar plačiau parašyti.

PROF. J. KAMINSKIS IR SPAUDOS BALIAUS

fotografijos šį sekmadienį bus išstatytos AV parapijos salėje. Kas norės galės jų įsigyti.

M. A. L. ORG. K-TO PINIGIŲ RINKLIAVOS VOKIETIJOSJE PASILIKUSIEMS LIETUVIAMS ŠELPTI APYSKAITA.

Montrealio L. Org. K-tas, pravedęs 1951 m. spalio — lapkričio ir gruodžio mėn. pinigų rinkliavą Vokietijoje pasilikušioms lietuviams šelpti, per savo narius ir pavieniams asmenims talkininkaujant, susirinko 398,50 dol.

Ši suma paskirstyta sekančiai: Lietuvių Raud. Kryžiui Vokietijoje pasiūsta 293,12 d., pavieniams asmenims Vokietijoje 21,13 dol. ir Austrijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko Gliorento Silvestro vardu Austrijos lietuviams 84,25 dol. Viso išsiųsta 398,50 dol. (įskaitant persiuntimo išlaidas).

A. Sungailienė.

M. A. L. O. K-to išdininkas.

MONTREALIO JŪRŲ ŠKAUTAI

praneša, kad jų vakaras bus ne gegužės 3 dieną, bet gegužės 10 d., kurią jie prašo jiems rezervuoti.

TORONTO

K. L. M. B. TORONTO APY LINKĖS RUOŠIAMAS NE PAPRASTAS UZGAVENIŲ VAKARAS

Įvyks vasario 26 d. 7.30 v. pp. Lenox-Bathurst gatvių kampe esančios United Church viršutinėje salėje. (Ten kur prieš du metus buvo vyrų choro „blynai“).

Vakaras žada būti nepaprastai įdomus. Griežtų puikių kape la. Pačių ponių keptos ponėkos ir skani kavutė numalsins alkį. Jaukiai apšviesta salė, įvairūs netikėtumai ir įdomi loterija žada tikrai puikią nuotaiką.

Mielas Toronto jaunimas! Vasario 14 d. teismo posėdyje teisėjas nutarė laikiną „injunction“ patvarkymą padaryti vakarą!

K. L. M. B.

„TAURO“ SPORTO KLUBAS

balandžio 19 arba 26 dienomis yra pakviestas Toronto „Vyties“ sporto klubo krepšininkus ir stalo tenisininkus į Montrealio draugiškų rungtynių. Ta proga minėtomis dienomis bus suruoštas ir pirmasis „Tauro“ klubo sportininkų pobūvis.

ŽIEMOJA FLORIDOJE

Žinomas visuomenės veikėjas p. M. Tuinyla, su šeima, žiemoms praleisti iš Simcoe, Ont., yra išvykęs į šiltąją Floridą.

TORONTO OPEROJE

Toronte vyksta operos festivalis, kuris tęsis 9 dienas. Statomos 3 operos: „Užburtoji Fleita“ — Mozarto, „Manon“ — Massenet ir „Parduotoji Kairys išrinktas skautų vadu, nuotaka“ — Smetanos. Vasa o V. Šarūnas — pavaduotoju.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perleidimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos (darbo, būto garantijos), pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUSKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

NEPIRKITE IR NEPARDUOKITE NAMŲ

pirma nesusisieję su

R. TESLA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

DR. JUOZAS KAŠKELIS

575 Queen str. W. Toronto, Ont.

Telef. WA 2647 ir WA 2648

Mes daugiausia turime namų pardavimui (įvairia kaina) lietuvių mėgstamuose rajonuose. Mes mielai teikiame nemokamai informacijos namų, būtnių pirkimo — pardavimo reikalų; sudarome kontraktus; parūpiname pigesnes paskolas, ir atliekame įvairių rūšių apsidraudimus. Mūsų biurai yra dar: 863 Papeete, W. Toronto, Ont. 1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.

1292 King str. E. Hamilton, Ont.